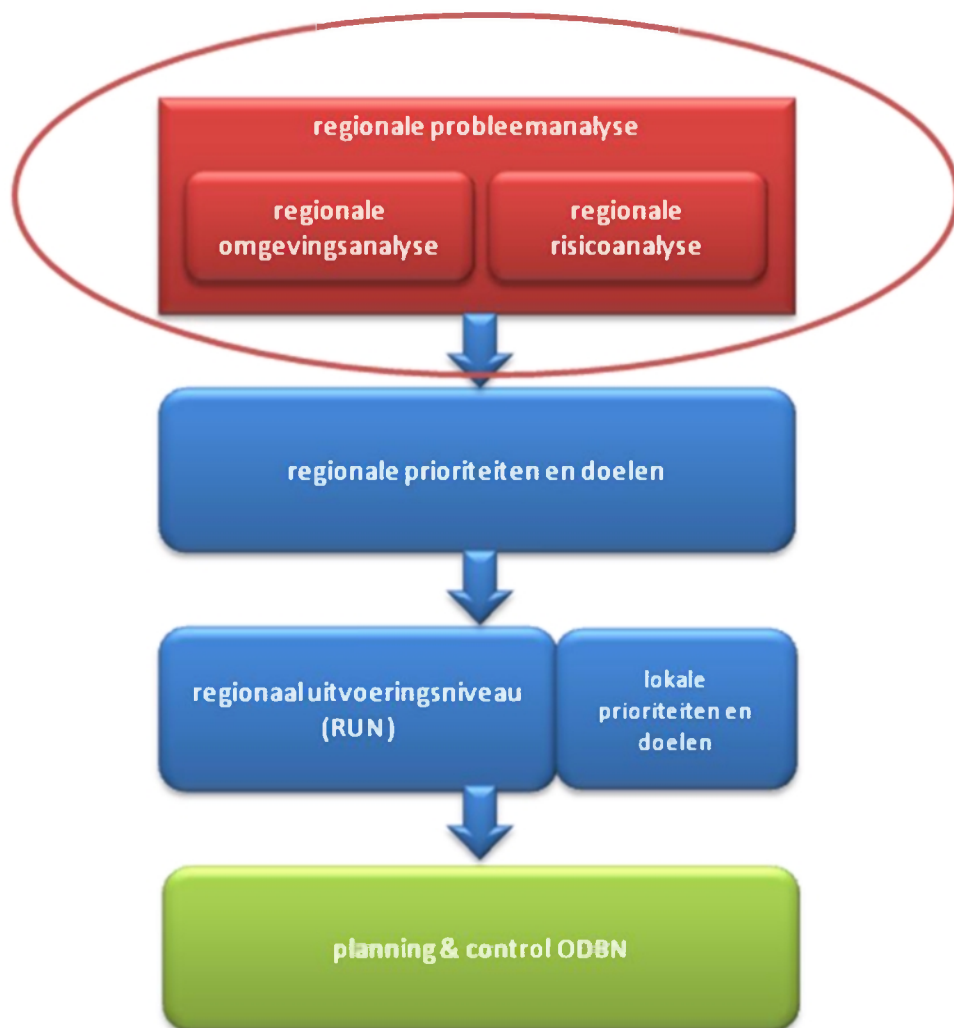

RAPPORT

Regionale probleemanalyse werkgebied ODBN Voor de milieutaken toezicht en handhaving

Naar één regionaal uitvoeringsniveau in het werkgebied van de ODBN

Collectieve taken
's-Hertogenbosch, 22 maart 2016

Ons kenmerk: Z/005050 //02Intern/41545/6

opdrachtgever	: Opdrachtgeversplatform ODBN	
Project	: Regionale probleemanalyse VTH-milieutaken ODBN	
Projectnummer	: Z/005050	
status	: Concept	
datum	: 22-03-2016	
auteur	: PatrickSwinkels / Yvonne van der Kop / René Govers	
projectgroep	: Harmonisatie VTH-taken	
autorisatie	: Jan Dirk Nijkamp	paraaf:

ODBN
Postbus 88
5430 AB Cuijk
(0485) 338300
pswinkels@odbn.nl
www.ODBN.nl

VOORWOORD

De gezamenlijk opdrachtgevers van de ODBN willen naar één regionaal uitvoeringsniveau voor VTH-milieutaken. Dit maakt onderdeel uit van het plan van aanpak van de ODBN om de basis op orde te krijgen (bouwsteen 19).

Aanleiding is dat met de komst van de ODBN een groot aantal VTH-milieutaken regionaal wordt uitgevoerd. Het belang van één regionaal uitvoeringsniveau is meerledig;

- Doelgerichter en doeltreffender werken aan een schone en veilige leefomgeving door VTH-taken risicogericht, informatiegestuurd en innovatief uit te voeren.
- Efficiëntere uitvoering door uniformering.
- Effectievere uitvoering door betere samenwerking tussen de verschillende VTH-partners.
- Gerichte gezamenlijke aanpak van regionale en bovenregionale problemen.
- Een gelijk speelveld voor bedrijven.

Om die reden wordt in de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving het, op regionaal niveau inrichten van het adequate VTH-proces voor basistaken, verplicht gesteld.

Om te komen tot één regionaal uitvoeringsniveau zijn, in opdracht van het opdrachtgeverplatform, de mogelijkheden en voordelen verkend van verdergaande regionale Harmonisatie. Op grond daarvan is besloten te starten met het strategisch beleidskader. Te beginnen met een regionale probleemanalyse voor de milieutaken toezicht en handhaving (TH-milieutaken). Deze probleemanalyse beperkt zicht tot de milieutaken toezicht en handhaving. Het is daarmee een groeimodel. De analyse voor vergunningverlening volgt later dit jaar.

Deze notitie geeft de resultaten weer van deze eerste stap in het proces om te komen tot één regionaal uitvoeringsniveau. De uitkomsten van deze regionale probleemanalyse helpt het bestuur van de ODBN met het maken van keuzes en stelt het bestuur in staat de bevoegde gezagen te adviseren over de inspanningen die op het gebied van de TH-milieutaken de komende jaren nodig worden geacht.

Het werkgebied van de provincie omvat ook twee andere regio's. Met de omgevingsdiensten die daar de werkzaamheden uitvoeren zijn contacten en wordt informatie uitgewisseld. Uitgangspunt is dat methoden en modellen om te komen tot een uniform uitvoeringsniveau zoveel mogelijk in heel Brabant worden toegepast. Het zijn echter de gezamenlijke opdrachtgevers van elke omgevingsdienst die daarin met elkaar de richting, het proces en het tempo bepalen.

Deze probleemanalyse is een product van de werkgroep Harmonisatie bestaande uit vertegenwoordigers van zowel provincie, gemeenten als ODBN. De bijdrage vanuit de ODBN wordt gefinancierd uit het programma collectieve taken.

AANBEVELINGEN VOOR HET BESTUUR

Er is een regionale probleemanalyse uitgevoerd. Deze bestaat uit de onderdelen risicoanalyse en omgevingsanalyse. De risicoanalyse is Wabo-breed uitgevoerd zodat die ook door gemeenten kan worden gebruikt voor de niet regionale taakuitvoering. In deze rapportage beperken we ons tot de TH-milieutaken.

Aanbevelingen omgevingsanalyse

In de omgevingsanalyse is een onderscheid gemaakt tussen landelijke, provinciale en regionale omgevingsfactoren. Hieronder wordt de invloed van deze factoren kort beschreven en wordt een aanbeveling gedaan voor het bestuur.

Landelijke omgevingsfactoren

Omgevingsfactor	Komst van de Omgevingswet
Invloed op TH	Een cultuuromslag is nodig van nee tenzij naar ja mits... Werkprocessen en procedures veranderen. De kennisbehoefte verandert en er zijn andere vaardigheden nodig.
Aanbeveling	Continueren van bestaand beleid door actief samen met de deelnemers te anticiperen op de komst van de omgevingswet. Rekening houden met capaciteit voor voorbereiding en implementatie in de periode t/m 2019.

Omgevingsfactor	Komst van de nieuwe Wet natuurbescherming
Invloed op TH	Zowel gemeenten als provincie krijgen behoefte aan een nieuw 'type' toezichthouder die beschikt over veel ecologische kennis. Daarnaast wordt de Boa-bevoegdheid van groter belang.
Aanbeveling	Rekening houden met een extra kennisbehoefte op ecologisch gebied en capaciteit om op adequate wijze uitvoering te kunnen geven aan de taken van de nieuwe Wet natuurbescherming.

Omgevingsfactor	Verbod op asbestdaken per 2024
Invloed op TH	Om de doelstellingen voor 2024 te behalen is een versnelling van de sanering met een factor 3 á 4 noodzakelijk. Dit zou, bij ongewijzigd beleid, de komende jaren leiden tot een aanzienlijke stijging van de toezichtlast. Ook kan dit leiden tot een toename van illegale verwijdering. Het BPO heeft het verbod op asbestdaken als speerpunt benoemd voor 2016.
Aanbeveling	Rekening houden met een toename van de benodigde capaciteit voor het toezicht voor asbestsaneringen de komende jaren en actief beleid voeren om de saneringsopgave in goede banen te leiden.

Omgevingsfactor	Energieakkoord 2013
Invloed op TH	Op dit moment heeft het toezicht op energiebesparende maatregelen nog geen hoge prioriteit. Het is onderdeel van de integrale controle, maar bedrijven met de grootste potentie voor energiebesparing (laaghangend fruit) hebben een lage bezoekfrequentie (1 x 10 jaar of niet). Projectmatig wordt geëxperimenteerd met nieuwe vormen van toezicht. Een groot aantal gemeenten en de provincie geven aan de komende periode (meer) prioriteit te willen geven aan duurzaamheid in zijn algemeenheid en/of energiebesparing bij bedrijven in het bijzonder
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van energiebesparing bij bedrijven • Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving bij het

	realiseren van energiebesparing bij bedrijven te verbeteren.
Omgevingsfactor	Vervoersmanagement
Invloed op TH	Op dit moment heeft vervoer in het toezicht een lage prioriteit. Gezien de verwachte toenemende bereikbaarheidsproblemen en de aandacht voor duurzaamheid zal de aandacht voor vervoersmanagement toenemen.
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van vervoersmanagement • Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving bij het vervoersmanagement van bedrijven te verbeteren
Omgevingsfactor	Landelijke prioriteiten strategische milieukamer
Invloed op TH	De landelijke prioriteiten voor de strafrechtelijke milieuhandhaving en de afstemming van de strafrechtelijke handhaving op de bestuurlijke handhaving worden voorbereid door de strategische Milieukamer (SMK). (Bij deze laatste afstemming gaat het om de voor het straf- en bestuursrecht gemeenschappelijke prioriteiten).
Aanbeveling	• Rekening houden met capaciteit om uitvoering te geven aan de gemeenschappelijke prioriteiten. • Zo nodig (via het BPO) relevante problemen landelijk agenderen.
Omgevingsfactor	Illegaliteit
Invloed op TH	De illegale activiteiten komen nu op een ad-hoc wijze aan het licht en vragen op dat moment aandacht. Deze activiteiten worden ook niet gecontroleerd zodat er geen zicht is op de risico's.
Aanbeveling	• Actief beleid voeren om zicht te krijgen op illegale activiteiten en hun risico's. • De aanpak inpassen in de reguliere TH-taken

Provinciale omgevingsfactoren

Omgevingsfactor	Zorgvuldige veehouderij
Invloed op TH	De wetgeving op basis waarvan (milieu)toezicht plaatsvindt is uitgebreid met de VR2014 en de BZV. De wetgeving vormt echter niet meer de enige basis voor het vormgeven van toezicht en handhaving. Het samen met alle betrokken en belanghebbende partijen (bedrijven, burgers en overheid) zoeken naar oplossingen voor ervaren knelpunten blijkt te kunnen leiden tot milieuwinst en draagvlak. De door het urgentieteam opgedane ervaringen moeten geïmplementeerd worden binnen de VTH-taakuitvoering.
Aanbeveling	• Rekening houden met capaciteit voor TH van de VR2014 en BZV. • Werkzaamheden van het urgentieteam overgedragen aan die partijen die verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse uitvoering van TH.
Omgevingsfactor	Veehouderij en volksgezondheid
Invloed op TH	Maatregelen gerelateerd aan Volksgezondheid zijn opgenomen in de BZV en worden (nu nog) in beperkte mate opgenomen in de Wabovergunning milieu en als maatwerkvoorschrift Activiteitenbesluit. De komende jaren moet de relatie tussen veehouderijen en volksgezondheid steeds duidelijker worden en zal de aandacht daarvoor toenemen.
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van veehouderij en volksgezondheid • Rekening houden met capaciteit voor TH van de BZV op het onderdeel

	volksgezondheid. • Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving op het onderdeel volksgezondheid verder te verbeteren.
Omgevingsfactor	Minder stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden
Invloed op TH	In 2016 worden in de handavingsplannen voor de Natura 2000-gebieden afspraken tussen de partners gemaakt over het toezicht. De afspraken kunnen van invloed zijn op TH milieu. TH gaat zich ook richten op de industriële sector (is nu nog alleen gericht op veehouderijen) en meer op bedrijven die een grote invloed hebben op de natura 2000-gebieden. Samenwerking en afstemming tussen provincie en gemeenten is belangrijk om TH efficiënt vorm te geven.
Aanbeveling	Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving op het onderdeel stikstofemissie verder te verbeteren.
Omgevingsfactor	Fysieke veiligheid
Invloed op TH	Er wordt nu al veel aandacht besteed aan veiligheid binnen de erfgronden van een bedrijf. Deze aandacht dient uitgebreid te worden naar de omgeving van het bedrijf om te kunnen beoordelen of dat het bedrijf nog voldoet aan de eisen die gesteld worden in het kader van externe veiligheid. Op het gebied van (brand)veiligheid dient de samenwerking met de veiligheidsregio verbeterd te worden.
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van externe veiligheid • Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving op het onderdeel externe veiligheid verder te verbeteren. • Samenwerking met de veiligheidsregio verder verbeteren en komen tot een structurele gezamenlijke risicogerichte aanpak van risicorelevante activiteiten.
Omgevingsfactor	Ketenaanpak
Invloed op TH	De ketenaanpak maakt onderdeel uit van de collectieve taken van de ODBN en wordt daar opgepakt en verder verbeterd. De komende jaren zal er een verdergaande integratie plaats vinden tussen regulier toezicht en ketentoezicht.
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van ketentoezicht • Integratie van het ketentoezicht met regulier toezicht verder verbeteren
Omgevingsfactor	Bestuursakkoord provincie Noord-Brabant 2015-2018
Invloed op TH	De prioriteiten en ambities van de provincie werken direct (als bevoegd gezag) of indirect (via verordeningen e.d.) door op de uitvoering van de TH-milieutaak. Veelal is in BPO-speerpunten en lokaal beleid al rekening gehouden met deze provinciale prioriteiten.
Aanbeveling	Rekening houden met het bestuursakkoord van de provincie en de benodigde capaciteit en kennisbehoefte om daar een bijdrage aan te kunnen leveren.

Regionale omgevingsfactoren

Omgevingsfactor	Innovaties in de taakuitvoering
Invloed op TH	Innovaties vereisen creativiteit, durf en verandervermogen van organisaties en hun medewerkers. Innovaties kunnen leiden tot een heel andere invulling van de taakuitvoering met andere processen, vaardigheden, houding en gedrag.
Aanbeveling	• Actief beleid voeren om te taakuitvoering binnen de regio (blijvend) te innoveren • Ruimte bieden om te experimenteren

Omgevingsfactor	Ontwikkelingen milieurelevante bedrijven
Invloed op TH	Het aantal milieurelevante bedrijven is (mede) bepalend voor de TH-milieutaakuitvoering. De komende 4 jaar worden geen grote veranderingen voorzien in het aantal milieurelevante bedrijven. De trend is licht stijgend en er zijn geen signalen dat dat gaat veranderen. In de uitvraag bij deelnemers wordt overigens wel een aantal keren de leegstand van winkels en bedrijven genoemd als trend. Over het algemeen lijkt het hier te gaan over minder milieurelevante activiteiten.
Aanbeveling	Zorg dragen voor een actueel bestand van milieurelevante bedrijven zodat actief kan worden geanticipeerd op wijzigingen.

Omgevingsfactor	Milieu klachten
Invloed op TH	Het aantal en de aard van milieuklachten is medebepalend voor de inzet van TH-milieucapaciteit. De verwachting is dat steeds meer aandacht wordt besteed wordt aan het omgevingsbewust handelen en de dialoog met de omgeving om overlast (en daarmee klachten) te voorkomen.
Aanbeveling	• Actief beleid voeren om het aantal milieuklachten terug te dringen waaronder het stimuleren van omgevingsbewust handelen en de dialoog • Actief gaan rapporteren over aantal, aard en verloop van de klachten

Omgevingsfactor	Bevolkingsverloop en woningbouw
Invloed op TH	Woningbouw heeft een relatie tot een aantal TH-milieutaken als het toezicht op het besluit bodemkwaliteit en de Wet bodembescherming (saneringen). Daarnaast zou door woningbouw de milieudruk kunnen toenemen waardoor het aantal gevallen van overlast of normoverschrijding zou kunnen toenemen. De komende 4 jaar is weliswaar nog behoorlijk wat woningbouw voorzien maar niet zodanig dat het nodig is hier actief beleid op te voeren door de aanpak en/of capaciteit te vergroten. In absolute zin neemt het aantal te bouwen woningen elk jaar af.
Aanbeveling	Ontwikkelingen volgen om zo nodig TH capaciteit bij te kunnen stellen.

Omgevingsfactor	Milieugerelateerde problemen en ontwikkelingen
Invloed op TH	Er wordt een toename verwacht van asbestsloop en illegale asbestsloop als gevolg van het verbod op asbest daken (zie deze omgevingsfactor). Ook ten aanzien van de leegstand van bedrijven en kantoren en vervolgens een ander gebruik dat strijdigheid met het bestemmingsplan geeft, wordt een toename verwacht.
Aanbeveling	Rekening houden met een toename van de benodigde capaciteit voor het voorkomen en aanpakken van illegaliteit en strijdig gebruik in combinatie met leegstand.

Omgevingsfactor	Geluid/evenementenbeleid
Invloed op TH	Implementatie van het lokaal opgestelde evenementen- en geluidbeleid heeft voornamelijk invloed op TH bij horecagelegenheden en evenementen (verzoektaak). Hoe groot deze invloed is, is afhankelijk van de inhoud van het op te stellen beleid.
Aanbeveling	• Rekening houden met de invloed van/op TH bij het nog op te stellen evenementen en geluidbeleid • Waar nodig afstemmen met de ODBN

Omgevingsfactor	Bodem
Invloed op TH	Het hebben van een bodemkwaliteitskaart vereenvoudigd de procedure voor het toepassen van grond en daarmee ook TH. Door de bevoegdheidsverschuiving neemt TH op de bodemtaak toe. Bij het realiseren van infrastructurele werken moet in het kader van het BBK toezicht gehouden worden.
Aanbeveling	• Rekening houden met extra capaciteit om de bodemtaak op adequate wijze te kunnen blijven uitvoeren • Het actualiseren van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeleid in regioverband oppakken.

Omgevingsfactor	Ontwikkelingen buitengebied
Invloed op TH	Wildgroei van initiatieven in het buitengebied kan leiden tot een slechte RO waardoor overlast kan ontstaan. Burgers verwachten vervolgens van de overheid dat deze overlast opgelost wordt wat o.a. meer TH betekent.
Aanbeveling	Aandacht voor de ontwikkelingen in het buitengebied om te voorkomen dat er ongewenste situaties ontstaan en er meer capaciteit nodig is in de beheerfase voor TH.

Omgevingsfactor	Regionale Brandweer
Invloed op TH	pm
Aanbeveling	pm

Omgevingsfactor	Waterschappen
Invloed op TH	pm
Aanbeveling	pm

Aanbevelingen risicoanalyse

Omgevingsfactor	Uitkomst risicoanalyse
Invloed op TH	Van 59 te onderscheiden activiteiten zijn per fase de risico's in beeld gebracht gekoppeld aan de verschillende taken van het bevoegd gezag. Uitgaande van de milieutaak toezicht en handhaving is deze in beeld gebracht voor de gebruiksfase en de sloopfase. In beide fasen levert dit een lijst op met activiteiten met een hoog, gemiddeld of laag risico. De uitkomsten van de risicoanalyse worden gebruikt bij het, nog op te stellen, regionale uitvoeringsniveau.
Aanbeveling	De uitkomsten van risicoanalyse vaststellen en gebruiken bij het opstellen van het regionaal uitvoeringsniveau.

Omgevingsfactor	Regionale prioriteiten
Invloed op TH	In de risicoanalyse zijn een zestal beoordelingsaspecten opgenomen: • gezondheid; • veiligheid; • leefbaarheid; • duurzaamheid; • financieel; • bestuurlijk. Ten aanzien van de aspecten volksgezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid geldt dat deze gemeentegrens overschrijdend zijn of kunnen zijn. Dit maakt dat de besturen in de regio hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen. Leefbaarheid is vooral te beïnvloeden met RO instrumentarium.
Aanbeveling	• De aspecten gezondheid en veiligheid onderdeel laten uitmaken van de regionale uitvoeringsniveau. • Bezien of dit in de toekomst dient te worden uitgebreid met de aspecten leefbaarheid en/of duurzaamheid.

Voorwoord	4
Aanbevelingen voor het bestuur	5
Aanbevelingen omgevingsanalyse	5
Aanbevelingen risicoanalyse	10

INHOUDSOPGAVE

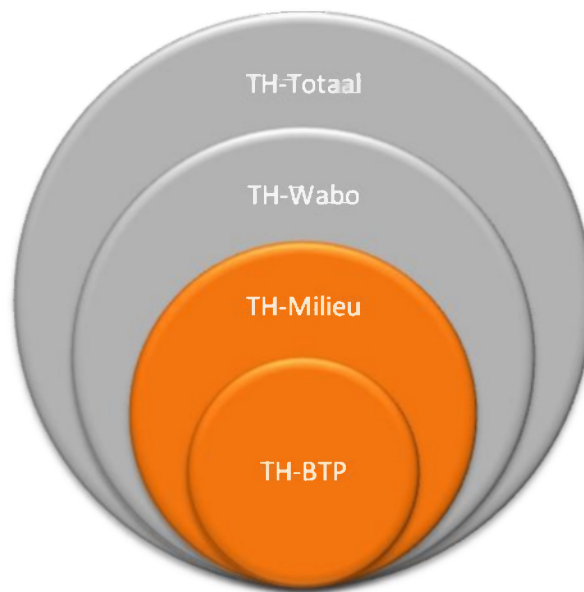
1. Inleiding	12
1.1 Scope	12
1.2 Proces	12
1.3 Samenspel omgevingsanalyse en risicoanalyse	13
1.4 Leeswijzer	13
2. Omgevingsanalyse	14
2.1 Doel	14
2.2 Landelijke omgevingsfactoren	14
2.2.1 Omgevingswet	14
2.2.2 Nieuwe Wet natuurbescherming (Wnb)	14
2.2.3 Verbod op asbestdaken per 2024	15
2.2.4 Energieakkoord 2013	15
2.2.5 Vervoersmanagement	15
2.2.6 Landelijke prioriteit strategische milieukamer	16
2.2.7 Illegaliteit	17
2.3 Provinciale omgevingsfactoren	18
2.3.1 Zorgvuldige veehouderij	18
2.3.2 Veehouderij en volksgezondheid	18
2.3.3 Minder stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden	19
2.3.4 Aandacht voor fysieke veiligheid	19
2.3.5 Ketenaanpak	19
2.3.6 Bestuursakkoord Provincie Noord-Brabant 2015-2018:	20
2.3.7 Brabantse speerpunten (BPO)	21
2.4 Regionale omgevingsfactoren	22
2.4.1 Algemene regionale ontwikkelingen en trends	22
2.4.2 Resultaten uitvraag bij deelnemers	26
3. Risicoanalyse	30
3.1 Inleiding	30
3.2 Effect op de maatschappij als uitgangspunt	30
3.3 Uitgangspunten en werking van het systeem	30
3.3.1 Activiteiten	30
3.3.2 Taken	30
3.3.3 Beoordelingsaspecten	30
3.4 Werkwijze	31
3.5 Uitkomsten risicoanalyse TH-milieutaken in de gebruiksfase	32
3.6 Uitkomsten risicoanalyse TH-milieutaken in de sloopfase	33
3.7 Regionaal gebruik uitkomsten risicoanalyse	34
Bijlage 1 Achtergrondinformatie (gebruik) DBC-risicomodel	35
Overzicht gemaakte keuzes bij gebruik DBC-model in de pilot Meierijstad	35
DBC Risicomodel	37

1. INLEIDING

Eind 2015 / begin 2016 is door de ODBN, samen met haar deelnemers, een regionale probleemanalyse uitgevoerd bestaande uit een omgevingsanalyse en een risicoanalyse. Daarbij brengt de omgevingsanalyse de factoren die van invloed kunnen zijn op de VTH- taak uitvoering in beeld. De risicoanalyse brengt de risico's voor de fysieke leefomgeving in beeld die verbonden zijn aan verschillende activiteiten. De resultaten daarvan worden hier gerapporteerd.

1.1 Scope

Ten aanzien van de scope is er voor gekozen aan te laten sluiten bij de taken die regionaal worden uitgevoerd. Op dit moment zijn dit voornamelijk de VTH-milieutaken. Deze regionale probleemanalyse heeft alleen betrekking op milieutaken toezicht en handhaving (TH-milieutaken). De analyse wordt later dit jaar uitgebreid met het onderdeel vergunningverlening milieu.

BTP = Basistaken pakket

1.2 Proces

Voor de omgevingsanalyse is een uitvraag gedaan naar alle deelnemers voor informatie over lokaal beleid en lokale problemen en ontwikkelingen. Met een digitale brainstorm is de expertise binnen de ODBN gemobiliseerd om vanuit elk vakgebied inzicht te krijgen in relevante omgevingsfactoren. Daarnaast is er gesproken met de veiligheidsregio Brabant Noord en met het waterschap Aa en Maas. Daarnaast zijn een groot aantal bronnen geraadpleegd zoals de Kamer van Koophandel, het CBS, het Centraal Planbureau voor de leefomgeving, de GGD en de provincie Noord-Brabant. Alle data is verwerkt tot een profielschets van de ODBN-regio (= regio Brabant Noord m.u.v. gemeente Heusden) als geheel en van de afzonderlijke gemeenten. De profielschetsen zijn opgenomen in een apart bijlagenrapport. De invloed van de meest relevante omgevingsfactoren zijn in beeld gebracht. Bij elke omgevingsfactor is een aanbeveling voor het bestuur van de ODBN opgenomen.

Voor de risicoanalyse is door de werkgroep Harmonisatie een inventarisatie gemaakt van verschillende bestaande risicomodellen. Op basis van een aantal criteria is een keuze gemaakt voor het zogenaamde DBC-risicomodel. Er is gekozen voor een integraal model voor alle gemeentelijke VTH-taken. Op deze manier kan hetzelfde model worden gebruikt voor zowel basis-, verzoek- als thuishaken en is een integrale afweging mogelijk tussen de verschillende taakvelden. In een pilot met Meierijstad (Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode) is het model ingericht en zijn de risico's gescoord voor zowel de fase THbouw, THgebruik en THsloop. Hierbij zijn een groot aantal inhoudelijk deskundigen betrokken geweest van zowel gemeenten,

veiligheidsregio (brandweer) als ODBN. Een risicoanalyse voor de fase van vergunningverlening volgt later dit jaar. Daarnaast is Meierijstad op dit moment bezig met het inrichten en invullen van het model voor APV en bijzonder wetten.

1.3 Samenspel omgevingsanalyse en risicoanalyse

Om weloverwogen sturing te kunnen geven aan de inzet van middelen voor het uitvoeren van de TH-milieutaken is het van belang inzicht te hebben in zowel de risico's verbonden aan bepaalde activiteiten als de omgevingsfactoren die hierop van invloed kunnen zijn. De keuze voor de inzet van middelen is uiteindelijk een samenspel tussen beiden waarbij een balans moet worden gevonden tussen aandacht voor risico's en bestuurlijke ambities. Zo zal een thema als energie vanuit de risicobenadering niet hoog scoren terwijl een mondiaal probleem als klimaatverandering en een daaraan gekoppelde bestuurlijke ambitie toch kan rechtvaardigen dat er in het milieutoezicht meer aandacht wordt gegeven aan energiebesparing voor bedrijven.

1.4 Leeswijzer

De uitkomsten van de omgevingsanalyse worden gerapporteerd in hoofdstuk 4. De in beeld gebrachte omgevingsfactoren worden onderverdeeld in landelijke, provinciale en regionale omgevingsfactoren. In hoofdstuk 5 volgt de rapportage van de risicoanalyse waarbij eerst een toelichting wordt gegeven op het analysemodel en waar vervolgens de resultaten worden gepresenteerd. In bijlage 1 is informatie opgenomen over het risicoanalyse model zoals gehanteerde definities en uitgangspunten.

In aparte bijlagerapport is een profiel opgenomen van het ODBN werkgebied en van elke gemeente in de regio en van de provincie.

2. OMGEVINGSANALYSE

2.1 Doel

Voor een goede taakuitvoering is het van belang dat een organisatie haar omgeving kent en op de hoogte is van de ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van haar werkzaamheden. Dit geldt ook voor de omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) en haar deelnemers. Zo is het belangrijk dat problemen en ambities in de fysieke leefomgeving in beeld zijn en dat rekening gehouden wordt met landelijke, provinciale en regionale omgevingsfactoren. De meest relevante omgevingsfactoren zijn onderzocht en er is een inschatting gemaakt van de invloed op de TH-milieutaak de komende 4 jaar. Vervolgens is hier een aanbeveling voor het bestuur aan gekoppeld.

2.2 Landelijke omgevingsfactoren

2.2.1 Omgevingswet

Het omgevingsrecht wordt samengevoegd in één Omgevingswet met als doel, minder regels en eenvoudigere procedures. Door de Omgevingswet wordt het makkelijker om ruimtelijke projecten te realiseren en komt er meer ruimte voor maatwerk. De Omgevingswet stelt de fysieke leefomgeving centraal. Dit vereist dus een integrale benadering van de overheid en alle betrokkenen die voor die overheid aan de slag zijn en een samenspel tussen verschillende overheidslagen, bestuur en ambtenaren, beleid en vergunningverlening en toezicht en handhaving, met belangenorganisaties, met bedrijven, met burgers enz. Dit moet er toe leiden dat er op een eenduidige en rechtzekere manier wordt omgegaan met de fysieke leefomgeving waarbij recht wordt gedaan, in een goede afweging, aan alle belangen die op dat punt in het gebied spelen. Voor het beste 'samenspel' en 'taakverdeling' tussen deelnemer en de ODBN moet dus nog het nodige gesproken worden met elkaar, in de voorbereiding en de jaren daarna. In 2018 te verwachten.

Omgevingsfactor	Komst van de Omgevingswet
Invloed op TH	Een cultuuromslag is nodig van nee tenzij naar ja mits... Werkprocessen en procedures veranderen. De kennisbehoefte verandert en er zijn andere vaardigheden nodig.
Aanbeveling	Continueren van bestaand beleid door actief samen met de deelnemers te anticiperen op de komst van de omgevingswet. Rekening houden met capaciteit voor voorbereiding en implementatie in de periode t/m 2019.

2.2.2 Nieuwe Wet natuurbescherming (Wnb)

Dit is geen primaire milieutaak maar door het aanhaken van diverse procedures uit de Wnb aan de Wabo is deze hier toch meegenomen. Alle natuurwetgeving gaat begin 2017 op in 1 nieuwe natuurwet. Dit leidt tot een forse toename van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij gemeenten én provincie op het vlak van de groene handhaving.

Omgevingsfactor	Komst van de nieuwe Wet natuurbescherming
Invloed op TH	Zowel gemeenten als provincie krijgen behoefte aan een nieuw 'type' toezichthouder die beschikt over veel ecologische kennis. Daarnaast wordt de Boa-bevoegdheid van groter belang.
Aanbeveling	Rekening houden met een extra kennisbehoefte op ecologisch gebied en capaciteit om op adequate wijze uitvoering te kunnen geven aan de taken van de nieuwe Wet natuurbescherming.

2.2.3 Verbod op asbestdaken per 2024

Vanaf 2024 zijn asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht verboden. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest.

Omgevingsfactor	Verbod op asbestdaken per 2024
Invloed op TH	Om de doelstellingen voor 2024 te behalen is een versnelling van de sanering met een factor 3 á 4 noodzakelijk. Dit zou, bij ongewijzigd beleid, de komende jaren leiden tot een aanzienlijke stijging van de toezichtlast. Ook kan dit leiden tot een toename van illegale verwijdering. Het BPO heeft het verbod op asbestdaken als speerpunt benoemd voor 2016.
Aanbeveling	Rekening houden met een toename van de benodigde capaciteit voor het toezicht voor asbestsaneringen de komende jaren en actief beleid voeren om de saneringsopgave in goede banen te leiden.

2.2.4 Energieakkoord 2013

Nederland streeft naar 1,5% energiebesparing per jaar. Zo'n 40% van het energieverbruik in Nederland ligt bij bedrijven, voornamelijk bij de industrie. In het Energieakkoord 2013 is vastgelegd dat gemeenten en provincies prioriteit moeten geven aan de handhaving van de energiebesparingsverplichtingen in de Wet milieubeheer. De Wetgeving rond energiebesparing bedrijven wordt steeds verder uitgebreid: zogenoemde Erkende maatregelen zijn/worden vastgesteld, er geldt een nieuwe verplichting voor het opstellen van energieaudits (ikv de EED) en er komt een Energie Prestatie Keurmerk (EPK).

Omgevingsfactor	Energieakkoord 2013
Invloed op TH	Op dit moment heeft het toezicht op energiebesparende maatregelen nog geen hoge prioriteit. Het is onderdeel van de integrale controle, maar bedrijven met de grootste potentie voor energiebesparing (laaghangend fruit) hebben een lage bezoekfrequentie (1 x 10 jaar of niet). Projectmatig wordt geëxperimenteerd met nieuwe vormen van toezicht. Een groot aantal gemeenten en de provincie geven aan de komende periode (meer) prioriteit te willen geven aan duurzaamheid in zijn algemeenheid en/of energiebesparing bij bedrijven in het bijzonder
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van energiebesparing bij bedrijven • Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving bij het realiseren van energiebesparing bij bedrijven te verbeteren.

2.2.5 Vervoersmanagement

Vervoermanagement door bedrijven betekent een bronaanpak op meerdere thema's: energiebesparing, luchtkwaliteit (minder fijn stof, koolwaterstoffen en NOx), vermindering van de CO₂-uitstoot, vermindering van verkeerslawaaï en verbetering van de bereikbaarheid. De Rijksoverheid kiest op dit moment voor een niet-verplichtende, maar ook niet-vrijblijvende aanpak. De algemene zorgplicht is van kracht en vergunningverleners kunnen op grond van de Wabo eisen dat een bedrijf dat veel verkeersbewegingen veroorzaakt een vervoersplan opstelt.

Omgevingsfactor	Vervoersmanagement
Invloed op TH	Op dit moment heeft vervoer in het toezicht een lage prioriteit. Gezien de verwachte toenemende bereikbaarheidsproblemen en de aandacht voor duurzaamheid zal de aandacht voor vervoersmanagement toenemen.
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van vervoersmanagement • Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving bij het vervoersmanagement van bedrijven te verbeteren

2.2.6 Landelijke prioriteit strategische milieukamer

De landelijke prioriteiten voor de strafrechtelijke milieuhandhaving en de afstemming van de strafrechtelijke handhaving op de bestuurlijke handhaving worden voorbereid door de strategische Milieukamer (SMK). (Bij deze laatste afstemming gaat het om de voor het straf- en bestuursrecht gemeenschappelijke prioriteiten). De prioriteiten worden vastgesteld op basis van risicoanalyses zoals het nationale dreigingsbeeld en criminaliteitsbeeld milieu en elementen uit de regionale handhavingsprogramma's. In de Strategische Milieukamer hebben zitting: het OM (Functioneel parket), de Inspecteurs-generaal van de ILT, NVWA en de Inspectie SZW, de Nationale Politie en een vertegenwoordiging van de (BRZO-)RUD's en/of het bestuurlijk bevoegd gezag. Momenteel gelden de volgende landelijke prioriteiten:

1. Biociden
2. Bodem en grondstromen
3. BRZO
4. Cites
5. Co-vergisting
6. Dierlijke bijproducten
7. EVOA
8. Aandachtsgebieden (vuurwerk, asbest)

De prioriteiten genoemd onder 2, 5 en 8 vwb asbest, worden binnen de ketenaanpak al actief opgepakt. De prioriteiten genoemd onder 1, 4, 6 en 7 zouden daar waar er raakvlakken zijn met de TH-milieutaak de komende jaren meer aandacht moeten krijgen.

Nog niet is onderzocht hoe deze landelijke prioriteiten worden opgepakt door de politie en het OM in onze regio. In de loop van 2016 wordt met deze partijen gesproken.

Omgevingsfactor	Landelijke prioriteiten strategische milieukamer
Invloed op TH	De landelijke prioriteiten voor de strafrechtelijke milieuhandhaving en de afstemming van de strafrechtelijke handhaving op de bestuurlijke handhaving worden voorbereid door de strategische Milieukamer (SMK). (Bij deze laatste afstemming gaat het om de voor het straf- en bestuursrecht gemeenschappelijke prioriteiten).
Aanbeveling	• Rekening houden met capaciteit om uitvoering te geven aan de gemeenschappelijke prioriteiten. • Zo nodig (via het BPO) relevante problemen landelijk agenderen.

2.2.7 Illegaliteit

Traditioneel richt de aandacht van een overheid zich op bekende activiteiten. Illegale activiteiten blijven vaak nog uit het zicht. Hierna volgen enige voorbeelden. De meldingen van asbestverwijdering lijken maar globaal de helft te zijn van de daadwerkelijke verwijderingen. Veel grond wordt toegepast zonder dat dit wordt getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit. Leegstaande panden worden vaak op een andere wijze weer in gebruik genomen zonder overleg met de overheid. Door de ODBN worden in 2016 projecten uitgevoerd om meer zicht te krijgen op de illegaliteit.

Omgevingsfactor	Illegaliteit
Invloed op TH	De illegale activiteiten komen nu op een ad-hoc wijze aan het licht en vragen op dat moment aandacht. Deze activiteiten worden ook niet gecontroleerd zodat er geen zicht is op de risico's.
Aanbeveling	• Actief beleid voeren om zicht te krijgen op illegale activiteiten en hun risico's. • De aanpak inpassen in de reguliere TH-taken

2.3 Provinciale omgevingsfactoren

2.3.1 Zorgvuldige veehouderij

Brabant streeft ernaar in 2020 tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa te behoren. Met respect voor de leefomgeving (natuur en milieu én voor gezondheid) en welzijn van dieren. De belangrijkste ontwikkelingen in de landbouw die van belang zijn voor onze VTH-taken vloeien voort uit de Transitie Zorgvuldige Veehouderij (TZV) en de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2020 (UBA) (wordt momenteel geactualiseerd). Het toewerken naar een zorgvuldige veehouderij is benoemd als BPO-speerpunt en daardoor een provinciale omgevingsfactor maar uit de uitvraag onder de deelnemers wordt dit onderwerp ook regelmatig genoemd waardoor het zeker ook een regionale omgevingsfactor genoemd mag worden.

Omgevingsfactor	Zorgvuldige veehouderij
Invloed op TH	De wetgeving op basis waarvan (milieu)toezicht plaatsvindt is uitgebreid met de VR2014 en de BZV. De wetgeving vormt echter niet meer de enige basis voor het vormgeven van toezicht en handhaving. Het samen met alle betrokken en belanghebbende partijen (bedrijven, burgers en overheid) zoeken naar oplossingen voor ervaren knelpunten blijkt te kunnen leiden tot milieuwinst en draagvlak. De door het urgentieteam opgedane ervaringen moeten geïmplementeerd worden binnen de VTH-taakuitvoering.
Aanbeveling	• Rekening houden met capaciteit voor TH van de VR2014 en BZV. • Werkzaamheden van het urgentieteam overgedragen aan die partijen die verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse uitvoering van TH.

2.3.2 Veehouderij en volksgezondheid

Gezondheid is een zorgpunt voor veel omwonenden van veehouderijen. Vooral sinds de plannen voor Landbouw Ontwikkelingsgebieden (LOG's) en uitbraken van dierziekten en de gevolgen hiervan voor mensen (bijvoorbeeld Q-koorts). Volksgezondheid is daarom een steeds belangrijker onderwerp bij de beoordeling van een voorgenomen ontwikkeling van een veehouderij. Veehouderij en volksgezondheid maakt onderdeel uit van het BPO-speerpunt Transitie Zorgvuldige Veehouderij.

Omgevingsfactor	Veehouderij en volksgezondheid
Invloed op TH	Maatregelen gerelateerd aan Volksgezondheid zijn opgenomen in de BZV en worden (nu nog) in beperkte mate opgenomen in de Wabovergunning milieu en als maatwerkvoorschrift Activiteitenbesluit. De komende jaren moet de relatie tussen veehouderijen en volksgezondheid steeds duidelijker worden en zal de aandacht daarvoor toenemen.
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van veehouderij en volksgezondheid • Rekening houden met capaciteit voor TH van de BZV op het onderdeel volksgezondheid. • Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving op het onderdeel volksgezondheid verder te verbeteren.

2.3.3 Minder stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden

Het BPO heeft het speerpunt Minder stikstof in Natura 2000 gebieden voor 2016 vastgesteld. De PAS (Programma Aanpak Stikstof) gaat er van uit dat emissies van ammoniak niet groter zijn dan op basis van vergunningen zou mogen. Wanneer de emissie groter is leidt dat tot meer depositie in de gevoelige gebieden waardoor de doelen van de PAS en Natura 2000 in gevaar worden gebracht.

Omgevingsfactor	Minder stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden
Invloed op TH	In 2016 worden in de handavingsplannen voor de Natura 2000-gebieden afspraken tussen de partners gemaakt over het toezicht. De afspraken kunnen van invloed zijn op TH milieu. TH gaat zich ook richten op de industriële sector (is nu nog alleen gericht op veehouderijen) en meer op bedrijven die een grote invloed hebben op de natura 2000-gebieden. Samenwerking en afstemming tussen provincie en gemeenten is belangrijk om TH efficiënt vorm te geven.
Aanbeveling	Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving op het onderdeel stikstofemissie verder te verbeteren.

2.3.4 Aandacht voor fysieke veiligheid.

Binnen het BPO-speerpunt Bedrijven net onder de BRZO-drempelwaarden worden veiligheidsaspecten van de meest risicovolle bedrijven (niet zijn de BRZO-bedrijven) inzichtelijk gemaakt en wordt er een interventiestrategie opgesteld. Uit de gemeentelijk uitvraag blijkt dat fysieke veiligheid ook te benomen is als regionale omgevingsfactor. Brandveiligheid en externe veiligheid zijn milieugerelateerde onderdelen van fysieke veiligheid.

Omgevingsfactor	Fysieke veiligheid
Invloed op TH	Er wordt nu al veel aandacht besteed aan veiligheid binnen de erfgronden van een bedrijf. Deze aandacht dient uitgebreid te worden naar de omgeving van het bedrijf om te kunnen beoordelen of dat het bedrijf nog voldoet aan de eisen die gesteld worden in het kader van externe veiligheid. Op het gebied van (brand)veiligheid dient de samenwerking met de veiligheidsregio verbeterd te worden.
Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van externe veiligheid • Actief beleid voeren om de rol van toezicht en handhaving op het onderdeel externe veiligheid verder te verbeteren. • Samenwerking met de veiligheidsregio verder verbeteren en komen tot een structurele gezamenlijke risicogerichte aanpak van risicorelevante activiteiten.

2.3.5 Ketenaanpak

De afgelopen jaren zijn de eerste stappen gezet om de problematiek van de ketens aan te pakken. De komende jaren zijn nog de nodige inspanningen vereist om de doeltreffendheid van de regionale aanpak van de ketenproblematiek verder te verbeteren. Hiervoor moet de informatie-uitwisseling verder verbeterd worden is meer expertise nodig en is betere integratie nodig met het reguliere toezicht.

Omgevingsfactor	Ketenaanpak
Invloed op TH	De ketenaanpak maakt onderdeel uit van de collectieve taken van de ODBN en wordt daar opgepakt en verder verbeterd. De komende jaren zal er een verdergaande integratie plaats vinden tussen regulier toezicht en ketentoezicht.

Aanbeveling	• Rekening houden met een extra kennisbehoefte op het gebied van ketentoezicht • Integratie van het ketentoezicht met regulier toezicht verder verbeteren
--------------------	--

2.3.6 Bestuursakkoord Provincie Noord-Brabant 2015-2018:

In het bestuursakkoord 2015-2019 'Beweging in Brabant' is op verschillende aspecten een ambitie en koers aangegeven.

- Brabant werkt: Er wordt ingezet op het stimuleren van extra economische groei en banen. Om regeldruk voor Brabantse burgers en bedrijven te verminderen, vergroten we waar mogelijk de snelheid van handelen bij vergunningen en verbeteren we onze digitale dienstverlening. Om innovatie te stimuleren moet het tijdelijk afwijken van regels vaker en eenvoudiger mogelijk zijn om beloftevolle ontwikkelingen een kans te geven, uit te proberen en te testen.
- Brabant verduurzaamt: De ambitie is een agrofoodsector die maatschappelijk geaccepteerd en gewaardeerd wordt, diervriendelijk produceert, past in zijn natuurlijke omgeving en geen onaanvaardbare gezondheidsrisico's met zich mee brengt. We willen de overlast (fijnstof en stank) van de intensieve veehouderij tot een aanvaardbaar niveau laten afnemen. Nieuw onderzoek naar gezondheidsrisico's en – effecten kan aanleiding zijn tot aanpassing van het vigerende beleid. We ontwikkelen een mestmenu dat inzichtelijk maakt aan welke voorwaarden mestbewerking, -verwerking en – vergisting moeten voldoen. We stimuleren de transitie naar een zorgvuldig bodemgebruik en stellen komende bestuursperiode een beleidskader op voor provinciaal bodem- en waterbeheer. Tevens versterken we de verdrogingsaanpak door het maken van afspraken en/of het treffen van regelingen met bedrijven die grootschalig water onttrekken aan de bodem.
- Brabant vergroent: Met het Brabantse Energieakkoord als basis, zetten we de komende periode in op het versnellen van de vergroening en verduurzaming van de Brabantse economie. We gaan de emissies naar bodem, water en lucht structureel verminderen. De provincie zorgt hierbij voor heldere kaders, dit vergt nieuwe stappen. Wij zullen hiervoor ook de provinciale verordeningen en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) gebruiken.
- Brabant verbindt: We bereiden een provinciale omgevingsvisie voor en leggen deze, vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet, ter vaststelling aan PS voor. De visie geeft een integraal beleidskader voor zo veel mogelijk bij wet genoemde aspecten uit de fysieke leefomgeving. Het vormgeven van de visie gebeurt via een interactief proces. We stimuleren flexibele regelgeving en maatwerkinitiatieven van onderop die de kwaliteit en leefbaarheid van de leefomgeving versterken. Vooruitlopend op de Omgevingswet passen we, indien nodig, de (vigerende) Verordening Ruimte aan voor een flexibel kader voor initiatieven van onderop.

Omgevingsfactor	Bestuursakkoord provincie Noord-Brabant 2015-2018
Invloed op TH	De prioriteiten en ambities van de provincie werken direct (als bevoegd gezag) of indirect (via verordeningen e.d.) door op de uitvoering van de TH-milieutaak. Veelal is in BPO-speerpunten en lokaal beleid al rekening gehouden met deze provinciale prioriteiten.
Aanbeveling	Rekening houden met het bestuursakkoord van de provincie en de benodigde capaciteit en kennisbehoefte om daar een bijdrage aan te kunnen leveren.

2.3.7 Brabantse speerpunten (BPO)

Voor 2016 hebben de gezamenlijke VTH-partners in Noord-Brabant de volgende speerpunten voor uitvoering benoemd:

1. Samen tegen dumpen
2. Transitie zorgvuldige veehouderij (TZV)
3. Bedrijven net onder de BRZO-drempelwaarde (risicorelevante bedrijven)
4. Samen Sterk in Brabant
5. Ketenaanpak in de praktijk
6. Minder stikstofdepositie door betere naleving
7. Brabantse daken asbestvrij

De speerpunten genoemd onder 2, 3, 5, 6 en 7 zijn separaat opgenomen in deze omgevingsanalyse. De speerpunten 1 en 4 niet omdat ze niet gerelateerd zijn aan de TH-milieutaken.

2.4 Regionale omgevingsfactoren

2.4.1 Algemene regionale ontwikkelingen en trends

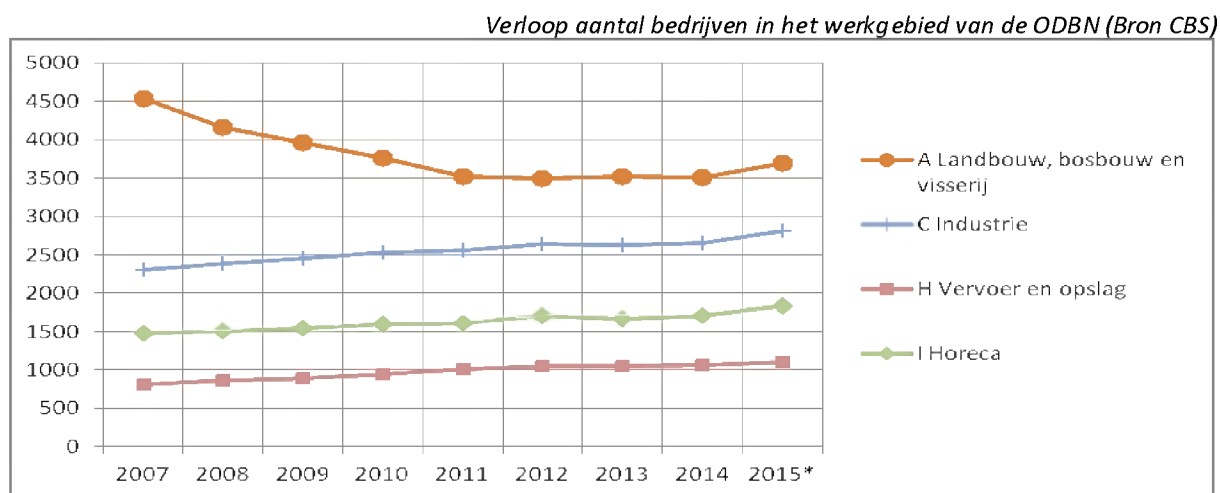
2.4.1.1 Innovaties in de taakuitvoering

Traditionele methodes van taakuitvoering blijken niet altijd even doeltreffend. De roep om vernieuwing en innovatie wordt steeds groter zeker in een tijd van teruglopende budgetten. Daarnaast verandert de samenleving, nemen de (technologische) mogelijkheden van toezicht op afstand en zelfregulering toe en wordt steeds meer en vaker een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid.

Omgevingsfactor	Innovaties in de taakuitvoering
Invloed op TH	Innovaties vereisen creativiteit, durf en verandervermogen van organisaties en hun medewerkers. Innovaties kunnen leiden tot een heel andere invulling van de taakuitvoering met andere processen, vaardigheden, houding en gedrag.
Aanbeveling	• Actief beleid voeren om te taakuitvoering binnen de regio (blijvend) te innoveren • Ruimte bieden om te experimenteren

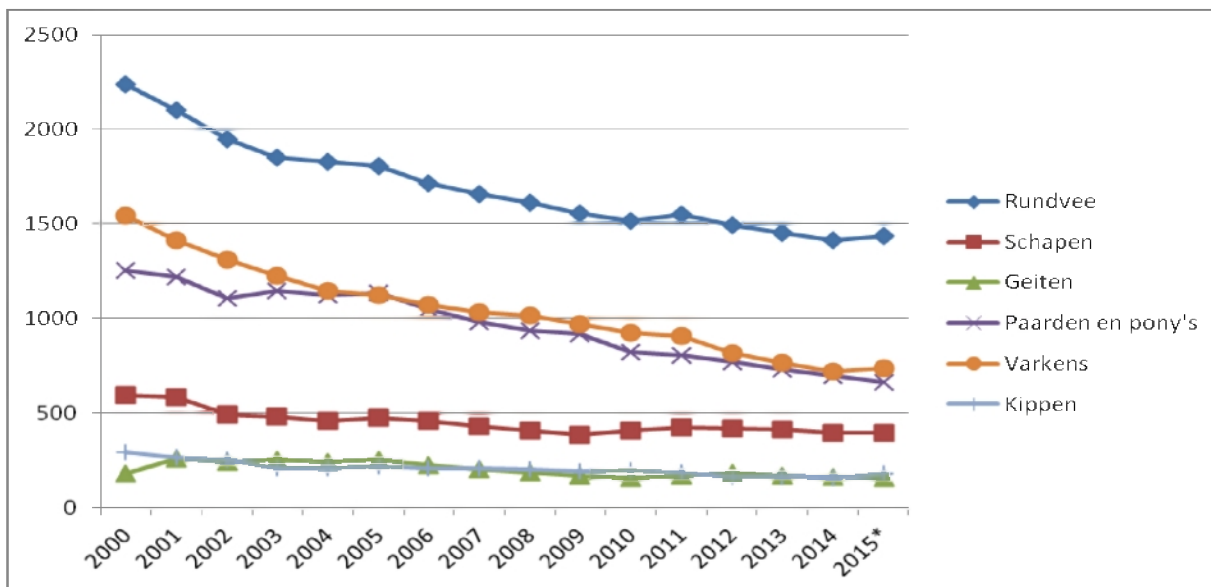
2.4.1.2 Milieurelevante bedrijvigheid in de regio

Binnen het ODBN werkgebied zijn ruim 10.000 bedrijven actief die in meer of mindere mate invloed hebben op de fysieke leefomgeving (Excl. duurzaamheid). De afgelopen jaren is een licht stijgende trend waar te nemen bij zowel de horeca, industrie als vervoer en opslagbedrijven. Daarnaast kent de regio nog ca 85 afvalbewerkende bedrijven.

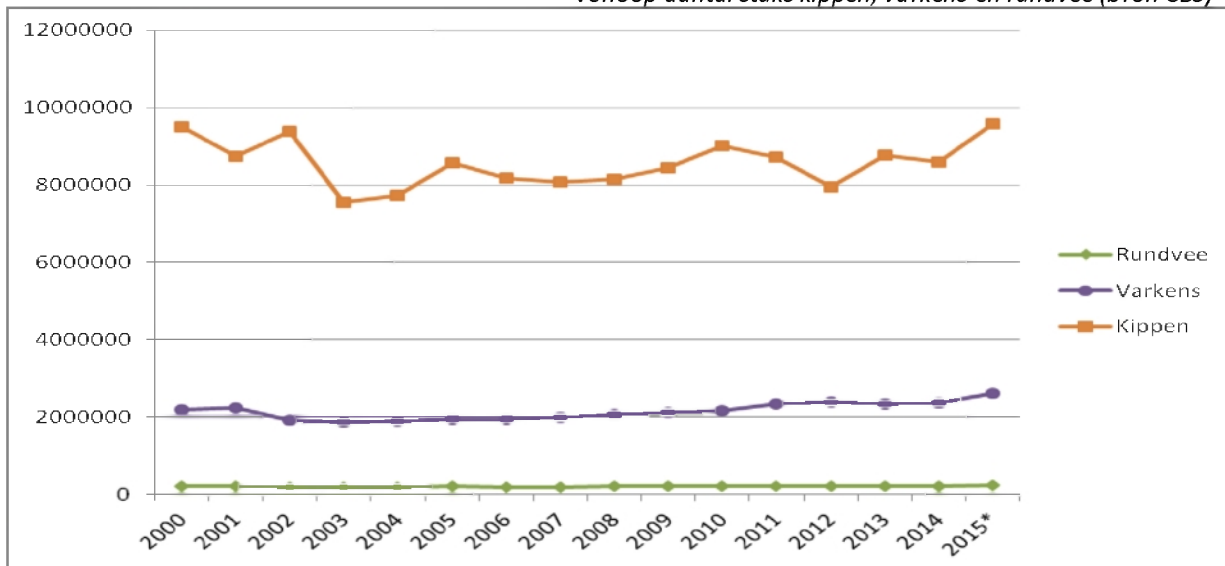

Ook binnen de landbouw is na jaren van teruggang en stagnatie weer een stijging te zien. Deze is overigens vooral toe te schrijven aan een stijging van het aantal akker- en tuinbouwbedrijven. De laatste jaren is wel een duidelijke afname te zien van het aantal veehouderijbedrijven maar deze afname lijkt nu te stagneren. Het aantal varkens, kippen en rundvee neemt toe.

Verloop aan agrarische bedrijven per diersoort (bron CBS)

Verloop aantal stuks kippen, varkens en rundvee (bron CBS)

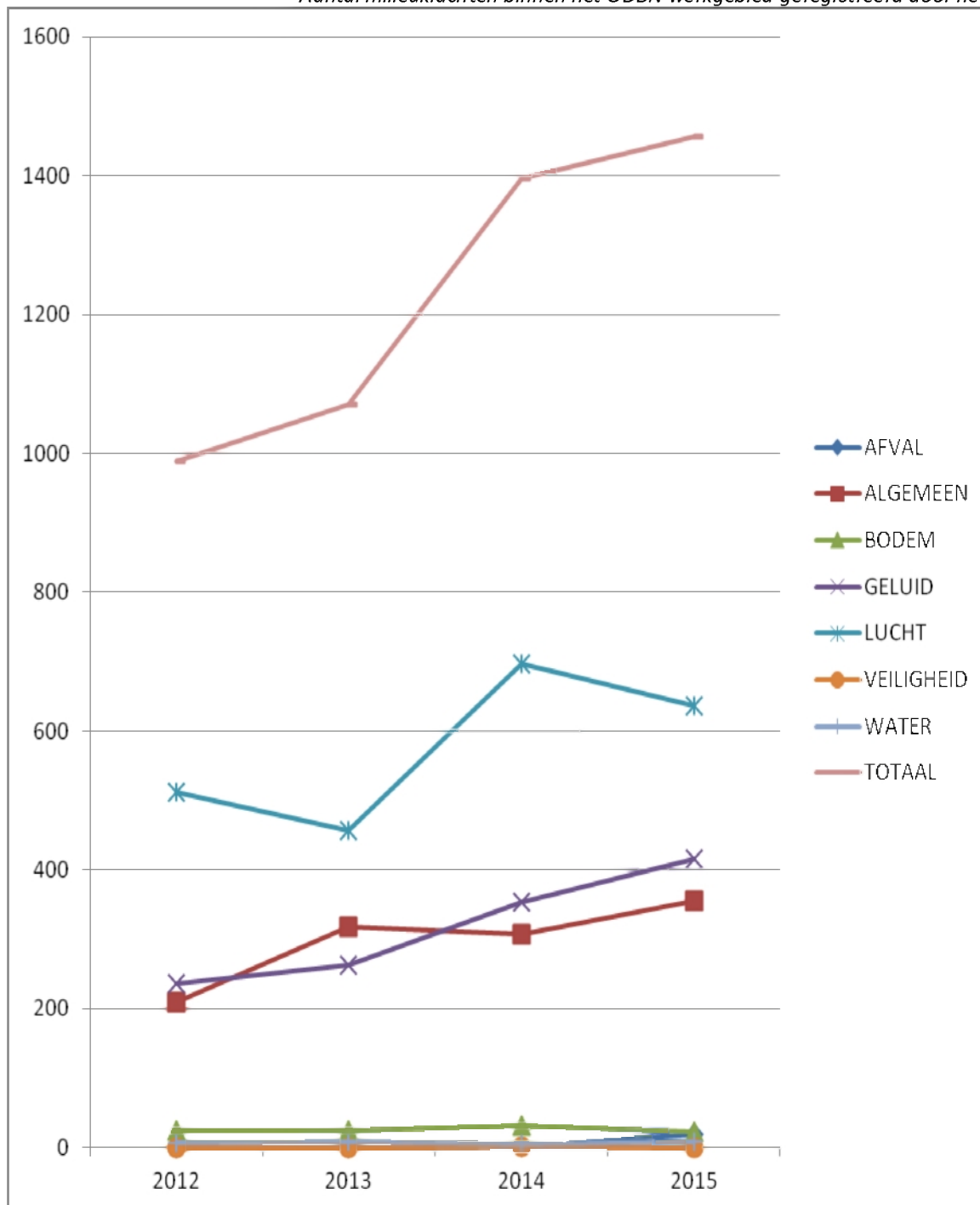
Omgevingsfactor	Ontwikkelingen milieurelevante bedrijven
Inloed op TH	Het aantal milieurelevante bedrijven is (mede) bepalend voor de TH-milieutaakuitvoering. De komende 4 jaar worden geen grote veranderingen voorzien in het aantal milieurelevante bedrijven. De trend is licht stijgend en er zijn geen signalen dat dat gaat veranderen. In de uitvraag bij deelnemers wordt overigens wel een aantal keren de leegstand van winkels en bedrijven genoemd als trend. Over het algemeen lijkt het hier te gaan over minder milieurelevante activiteiten.
Aanbeveling	Zorg dragen voor een actueel bestand van milieurelevante bedrijven zodat actief kan worden geanticipeerd op wijzigingen.

2.4.1.3 Milieuklachten

Milieuklachten kunnen gedurende al jaren worden ingediend bij de provinciale milieuklachten centrale (MKC). Het hangt af van het beleid per gemeente hoe actief gebruik wordt gemaakt van het MKC. Ook doordat

gemeenten op diverse wijze de MKC bij haar burgers al dan niet onder de aandacht brengen. Mogelijk dat dit hier en daar een vertekend beeld oplevert van het aantal en mogelijk ook de aard van de milieuklachten. Gekeken naar de aard van de klachten blijken de meeste milieuklachten binnen het ODBN werkgebied over stankoverlast te gaan met in 2015 ruim 600 klachten gevolgd door geluidsklachten met ruim 400 in 2015. Over het algemeen is een toenemende trend waar te nemen in het aantal klachten maar een conclusie kan daaraan niet worden verbonden omdat het ook een toename van de bekendheid met het MKC zou kunnen betekenen.

Aantal milieuklachten binnen het ODBN werkgebied geregistreerd door het MKC

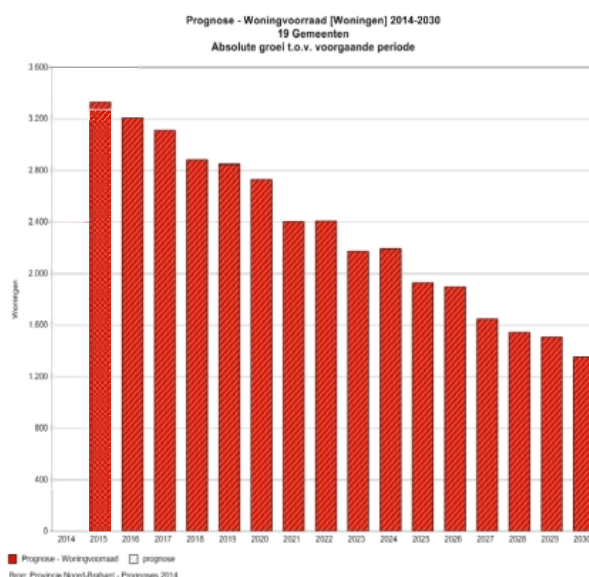
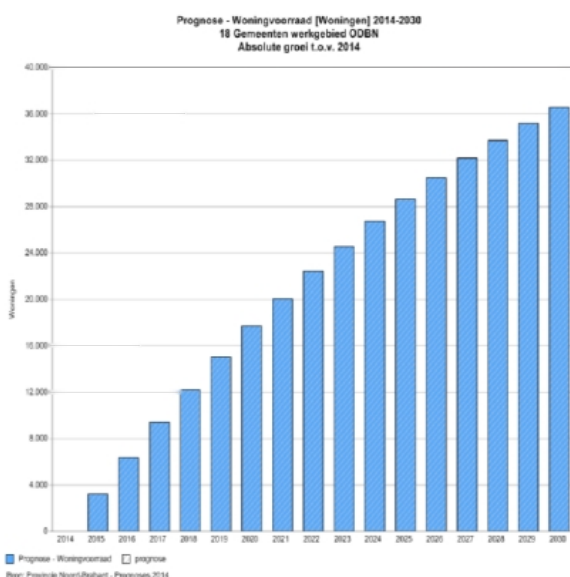

Omgevingsfactor	Milieuklachten
Invloed op TH	Het aantal en de aard van milieuklachten is medebepalend voor de inzet van TH-milieucapaciteit. De verwachting is dat steeds meer aandacht besteed wordt aan het omgevingsbewust handelen en de dialoog met de omgeving om overlast (en daarmee klachten) te voorkomen.
Aanbeveling	- Actief beleid voeren om het aantal milieuklachten terug te dringen waaronder het stimuleren van omgevingsbewust handelen en de dialoog - Actief gaan rapporteren over aantal, aard en verloop van de klachten

2.4.1.4 Bevolkingsverloop en woningbouw

Het aantal inwoners binnen het ODBN werkgebied stijgt naar verwachting met 30.000 tot 630.000 in 2030. Het aantal huishoudens neemt nog sterker toe waardoor naar verwachting te totale woningvoorraad groeit met ruim 36.000 in 2030 (bron Provincie Noord-Brabant - prognose 2014). Wel is de verwachting dat de absolute groei van het aantal nieuw te bouwen woning elk jaar afneemt van 3300 in 2015 tot 1300 in 2030.

Overigens zijn binnen de regio grote verschillen te zien. De bevolkingstoename is in stedelijke gebieden het grootst. Bij de uitvraag geven de gemeenten Boxtel, Cuijk, Grave, Meierijstad, Sint-Anthonis en Sint-Michielsgestel zelf aan de komende jaren een bevolkingskrimp te verwachten. De bevolkingsprognose van het CBS voorspelt de komende jaren in de gemeenten Landerd, Sint-Michielsgestel, Haaren en Mill en Sint-Hubert een bevolkingskrimp (zie profielpagina's per gemeente in de bijlage).

Omgevingsfactor	Bevolkingsverloop en woningbouw
Invloed op TH	Woningbouw heeft een relatie tot een aantal TH-milieutaken als het toezicht op het besluit bodemkwaliteit en de Wet bodembescherming (saneringen). Daarnaast zou door woningbouw de milieudruk kunnen toenemen waardoor het aantal gevallen van overlast of normoverschrijding zou kunnen toenemen. De komende 4 jaar is weliswaar nog behoorlijk wat woningbouw voorzien maar niet zodanig dat het nodig is hier actief beleid op te voeren door de aanpak en/of capaciteit te vergroten. In absolute zin neemt het aantal te bouwen woningen elk jaar af.
Aanbeveling	Ontwikkelingen volgen om zo nodig TH capaciteit bij te kunnen stellen.

2.4.2 Resultaten uitvraag bij deelnemers

Om de regionale omgevingsfactoren te kunnen benoemen is een uitvraag gedaan bij alle deelnemers voor informatie over lokaal beleid en lokale problemen en ontwikkelingen. De gedetailleerdheid c.q. globaliteit van de verkregen informatie loopt erg uiteen waardoor het lastig is de gegevens te vergelijken. De benoemde regionale omgevingsfactoren zijn in ieder geval op minimaal zeven gemeenten van toepassing.

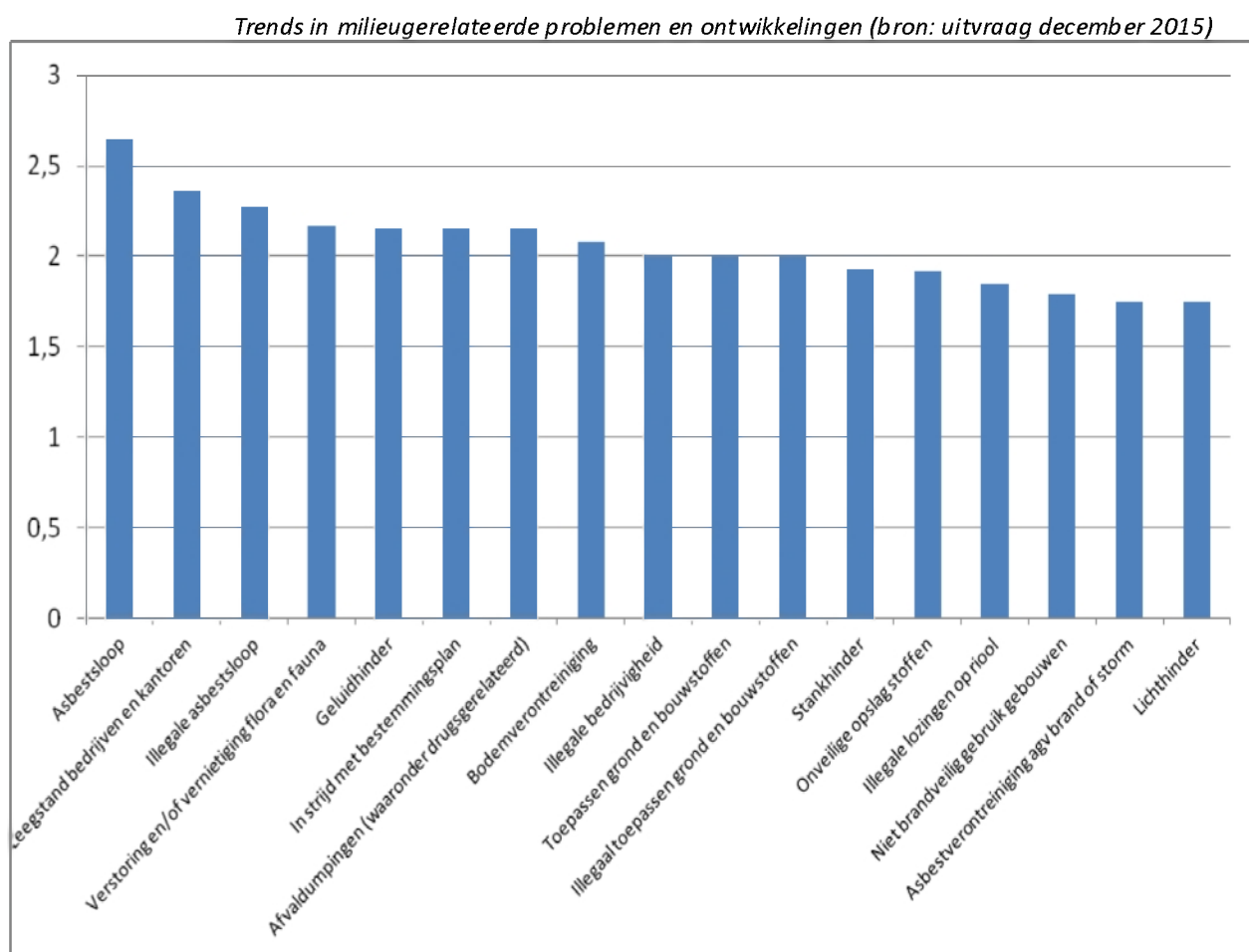
De navolgende regionale omgevingsfactoren zijn ook al als landelijke of provinciebrede omgevingsfactor benoemd en daarom hier niet verder uitgewerkt:

- Zorgvuldige veehouderij
- Duurzaamheid
- Omgevingswet (omgevingsplan)
- Fysieke veiligheid

Onderstaand zijn de overige regionale omgevingsfactoren uitgewerkt

2.4.2.1 Milieugerelateerde problemen en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving

De deelnemers zijn gevraagd van een aantal milieugerelateerde problemen en ontwikkelingen aan te geven hoe vaak die voorkomen en welke trend men daarin verwacht. Dit levert een (weliswaar subjectief) beeld op van hoe vaak problemen en ontwikkelingen zich voor doen en of men verwacht dat dit gaat toe dan wel afnemen de komende jaren. Hieronder een overzicht met gemiddelde scores van alle gemeenten ten aanzien van de trend.

1 = neemt af, 2 = blijft gelijk, 3 = neemt toe

Omgevingsfactor	Milieugerelateerde problemen en ontwikkelingen
Invloed op TH	Er wordt een toename verwacht van asbestsloop en illegale asbestsloop als gevolg van het verbod op asbest daken (zie deze omgevingsfactor). Ook ten aanzien van de leegstand van bedrijven en kantoren en vervolgens een ander gebruik dat strijdigheid met het bestemmingsplan geeft, wordt een toename verwacht.
Aanbeveling	Rekening houden met een toename van de benodigde capaciteit voor het voorkomen en aanpakken van illegaliteit en strijdig gebruik in combinatie met leegstand.

2.4.2.2 Geluid/Evenementenbeleid

De Wet geluidhinder wordt opgenomen in de omgevingswet. De uiteindelijke vormgeving van de nieuwe geluidregelgeving is nog niet bekend. Verder zijn veel gemeenten bezig of gaan aan de slag met het opstellen van een evenementenbeleid en/of geluidnota. Implementatie van dit beleid vindt deels plaats door VTH.

Omgevingsfactor	Geluid/evenementenbeleid
Invloed op TH	Implementatie van het lokaal opgestelde evenementen- en geluidbeleid heeft voornamelijk invloed op TH bij horecagelegenheden en evenementen (verzoektaak). Hoe groot deze invloed is, is afhankelijk van de inhoud van het op te stellen beleid.
Aanbeveling	• Rekening houden met de invloed van/op TH bij het nog op te stellen evenementen en geluidbeleid • Waar nodig afstemmen met de ODBN

2.4.2.3 Bodem(beleid)

Een aantal gemeenten geven aan het bodembeleid te evalueren en/of dat de bodemkwaliteitskaart vernieuwd moet worden. De Omgevingswet heeft tot gevolg dat gemeenten meer bevoegdheden en verantwoordelijkheid krijgen. Regionaal worden een aantal infrastructurele voorzieningen gerealiseerd/aangepast. Het Besluit Bodemkwaliteit (BBK) is van toepassing op de bodemwerkzaamheden.

Omgevingsfactor	Bodem(beleid)
Invloed op TH	Het hebben van een bodemkwaliteitskaart vereenvoudigd de procedure voor het toepassen van grond en daarmee ook TH. Door de bevoegdheidsverschuiving neemt TH op de bodemtaak toe. Bij het realiseren van infrastructurele werken moet in het kader van het BBK toezicht gehouden worden.
Aanbeveling	• Rekening houden met extra capaciteit om de bodemtaak op adequate wijze te kunnen blijven uitvoeren • Het actualiseren van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeleid in regioverband oppakken.

2.4.2.4 Infrastructurele ontwikkelingen

De navolgende infrastructurele ontwikkelen worden door gemeenten en provincie de komende 4 jaar verwacht:

- Ontsluitingsweg in Dinther (Bernheze)
- Mogelijke verbreding N266 (nabij Sommeren en Nederweert)
- Randweg Boekel
- Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg in Bostel
- De Komomleiding Haps (Cuijk)

- Aanpak N65 (realisatie geluidschermen MJPG) in Vught en Haaren
- Opwaardering N279 tussen 's-Hertogenbosch en Veghel
- Reconstructie Rembrandtlaan in Schijndel
- In uitvoering (N279, dynamisch beekdal bij Berlicum/Middelrode) in Sint-Michielsgestel
- Project hoogfrequent spoor
- Een nieuwe aansluiting op de A50 bij Veghel, een 2x1-baans randweg bij de Dubbelen/Foodpark en een half verdiepte ligging bij Doornhoek (Veghel)
- Daar waar het voor de doorstroming op de N279 tussen 's-Hertogenbosch-Asten noodzakelijk is, leggen we ongelijkvloerse kruisingen aan, toekomstbestendig gedimensioneerd op 2x2 baans.

2.4.2.5 Ontwikkeling bedrijventerreinen

De ontwikkelingen op het gebied van bedrijventerreinen worden door gemeenten en provincie de komende 4 jaar verwacht:

- Bedrijventerrein Waalbos in Bernheze
- Sterckwijk/HCB is in uitgifte in Boxmeer
- Bezig met uitgifte van gronden+ Herontwikkeling bedrijventerrein in Boxtel
- RBL-bedrijventerrein bij afslag Haps van de A73 (Cuijk)
- Uitgifte Treurenburg, De Groote Vliet, Herinvulling Rietvelden, Uitbreiding De Brand II, Heesch-West plm 75 ha. (nieuw, start beperkt gedeelte) in 's-Hertogenbosch
- Op Vorstengrafdonk is nog plaats en de verwachting is dat dit vol gaat raken. Dan hebben we regionaal nog Heesch West wat er (mogelijk) aan zit te komen in Oss.
- Uitbreidingslocaties industrieterreinen (Doornhoek, Foodpark (voorheen De Kempkens), Duin/Vlagheide) in Schijndel
- Molenveld in Sint Anthonis
- Als toekomstig bedrijventerrein is in Uden Hoogveld-Zuid aangewezen. Gezien de prognose en de regionale afspraken die in 2016 over bedrijventerreinen worden gemaakt, is de kans groot dat Hoogveld-Zuid niet meer als bedrijventerrein ontwikkeld gaat worden. Momenteel is in onderzoek of het plaatsen van zonnepanelen een optie is.

2.4.2.6 Ontwikkelingen in het buitengebied

Uit de regionale uitvraag blijkt dat gemeenten de navolgende ontwikkelingen zien in het buitengebied:

- Veel stoppende bedrijven in het buitengebied;
- Meer toerisme en recreatie in het buitengebied;
- Agrarische ondernemers breiden uit met niet-agrarische activiteiten zoals energieopwekking, zorg en recreatie
- Hergebruik van voormalige agrarische bebouwing.

Ten gevolge van het veranderen van het buitengebied wordt verwacht dat:

- Er leegstand ontstaat;
- Het strijdig gebruik Bestemmingsplan toeneemt;
- Meer (geluids)overlast wordt ervaren door meer recreatie in het buitengebied.

Omgevingsfactor	Ontwikkelingen in het buitengebied
Invloed op TH	Wildgroei van initiatieven in het buitengebied kan leiden tot een slechte RO waardoor overlast kan ontstaan. Burgers verwachten vervolgens van de overheid dat deze overlast opgelost wordt wat o.a. meer TH betekent.
Aanbeveling	Aandacht voor de ontwikkelingen in het buitengebied om te voorkomen dat er ongewenste situaties ontstaan en er meer capaciteit nodig is in de beheerfase voor TH.

2.4.2.7 Veiligheidsregio Brabant-Noord

De Veiligheidsregio voert taken uit die een relatie hebben met de VTH-milieu. Zoals taken op gebied van exteme veiligheid en brandveiligheid. Met vertegenwoordigers is een gesprek gevoerd. De resultaten worden later hier opgenomen.

Omgevingsfactor	Veiligheidsregio Brabant-Noord
Invloed op TH	pm
Aanbeveling	pm

2.4.2.8 Waterschappen

De Waterschappen Aa en Maas en de Dommel voeren taken uit die een relatie hebben met de VTH-milieu. Zoals taken op gebied van indirecte lozingen en oppervlakte wateren. Met een vertegenwoordiger is een gesprek gevoerd. De resultaten worden later hier opgenomen.

Omgevingsfactor	Waterschappen
Invloed op TH	pm
Aanbeveling	pm

3. RISICOANALYSE

3.1 Inleiding

Een ander onderdeel van de probleemanalyse wordt gevormd door de risicoanalyse. Door de werkgroep harmonisatie is een keuze gemaakt voor het DBC-model en zijn uitgangspunten geformuleerd. Er is gekozen voor een integraal model voor alle gemeentelijke VTH-taken. Op deze manier kan hetzelfde model worden gebruikt voor zowel basis-, verzoek- als thuishaken en is een integrale afweging mogelijk tussen de verschillende taakvelden. In een pilot met Meierijstad (Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode) is het model verder ingericht en zijn de risico's gescoord voor zowel de fase THbouw, THgebruik en THsloop. Hierbij zijn een groot aantal inhoudelijk deskundigen betrokken geweest van zowel gemeenten, veiligheidsregio (brandweer) als ODBN. Een risicoanalyse voor de fase van vergunningverlening volgt later dit jaar. Daarnaast is Meierijstad op dit moment bezig met het inrichten en invullen van het model voor APV en bijzonder wetten.

3.2 Effect op de maatschappij als uitgangspunt

Bij integrale toezicht en handhaving hoort een integrale afweging van risico's. Het toezicht is niet gericht op milieu of bouw maar op activiteiten van particulieren en ondernemers. Handhaving en de prioriteiten zijn niet primair gebaseerd op wetovertreding maar op ongewenste gedragingen die tot negatieve effecten voor de maatschappij leiden. Bij de prioriteitstelling die ten grondslag ligt aan de hieronder toegelichte methodiek is het uitgangspunt niet de wet of de regel, maar dat wat een inwoner of een bedrijf doet en welke overlast dat eventueel oplevert. Het toezicht is bijvoorbeeld niet primair gericht op het bevorderen van de naleving van de Wabo maar in eerste instantie op het voorkomen van negatieve effecten als gevolg van het exploiteren van een café of het runnen van een chemisch bedrijf.

3.3 Uitgangspunten en werking van het systeem

3.3.1 Activiteiten

Het risicomodel is als volgt opgezet. De benadering van de omgeving vindt plaats via activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan de activiteit wonen, bijeenkomen (bijeenkomstfunctie) etc. Elke activiteit is opgebouwd uit subactiviteiten die herkenbare type inrichtingen of bouwwerken zijn. Deze activiteiten kennen allemaal de cyclus van vergunningverlening/ (ver)bouw/oprichten, gebruik en sloop/beëindigen.

3.3.2 Taken

Om te komen tot een integrale afweging wordt per activiteit vastgesteld welke wettelijke taken zijn opgelegd om de risico's die met de activiteit samengaan te beperken. Om het model werkbaar te houden is er voor gekozen alleen de meest relevante Wabo taken mee te nemen. Door de prioriteitstelling per activiteit op te bouwen op basis van de taken wordt het bijvoorbeeld direct duidelijk dat bij de preventieve controle van een horecabedrijf de nadruk moet liggen op de brandveiligheid of geluid en minder op afval. De risicoafweging leidt tot een prioriteitstelling op activiteitsniveau.

3.3.3 Beoordelingsaspecten

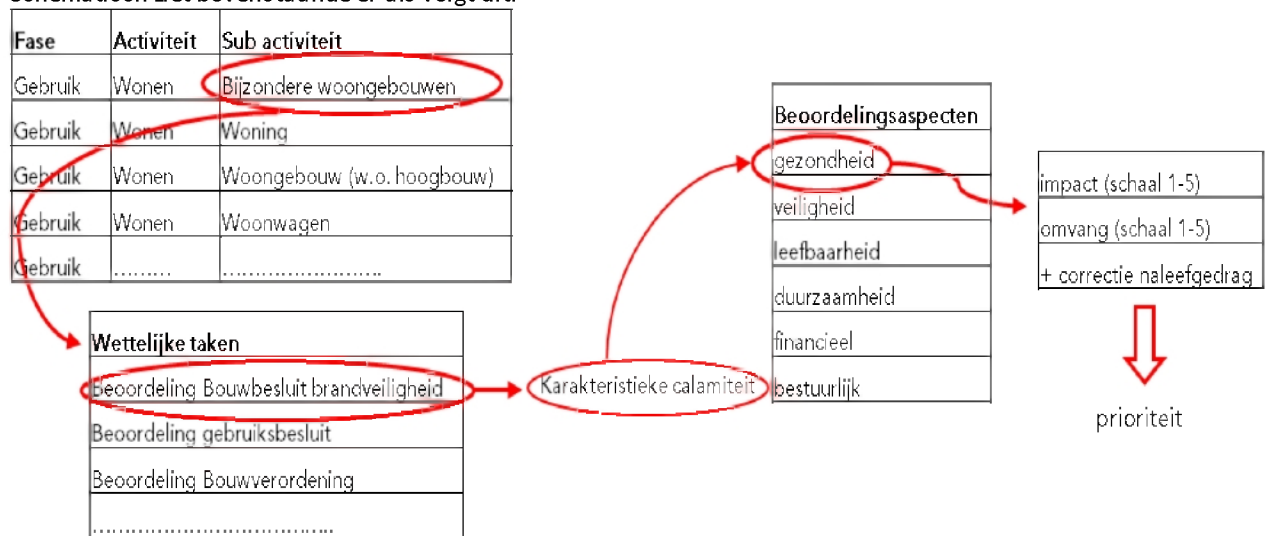
De risicoafweging vindt plaats op basis van de volgende beoordelingsaspecten:

- gezondheid;
- veiligheid;
- leefbaarheid;
- duurzaamheid;
- financieel;
- bestuurlijk.

Per taak wordt eerst de karakteristieke maximale calamiteit bepaald. Deze calamiteit, die op kan treden als de betreffende taak niet adequaat wordt uitgevoerd, is maatgevend voor de beoordeling. Vervolgens wordt de calamiteit op de 6 verschillende beoordelingsaspecten beoordeeld aan de hand van de omvang van de calamiteit en de impact ervan. Dit leidt tot een score per beoordelingsaspect. Op basis van de 6 scores berekent het model een eindscore.

Deze eindscore wordt vervolgens nog gecorrigeerd voor het naleefgedrag.

Schematisch ziet bovenstaande er als volgt uit.

3.4 Werkwijze

Voorafgaand aan het invullen is het model ingericht waarbij de keuze is gemaakt om 59 verschillende activiteiten te gaan scoren in 4 fases voor de Wabo: Vergunningverlening, THbouw/verbouw, THgebruik en THsloop en één fase voor APV en bijzondere wetten.

Vervolgens zijn daar, samen met deskundigen van de gemeente Schijndel, Veghel en Sint-Oedenrode, de Veiligheidsregio Brabant Noord en de ODBN, de meest relevante taken aan gekoppeld en vervolgens zijn deze, in een aantal subsessies per fase, op de zes verschillende beoordelingsaspecten gescoord.

De uitkomsten hiervan zijn hierna opgenomen onder 5.5 en 5.6.

3.5 Uitkomsten risicoanalyse TH-milieutaken in de gebruiksfase

Uitkomsten regionale risicoanalyse Fase TH Gebruik (milieu)

	Score	Risico	Afval	Afvalwater	Bodem	Energie	(Externe)veiligheid	Geluid	Geur	Lucht	Lucht
Industrie; Afval(water)beheer	5,5										
Industrie; Chemische industrie; grootschalige opslag gevaarlijke stoffen, Bevl, Brzo	4,9										
Agrarisch sector; Veehouderij (IPPC)	4,7										
Industrie; Chemische industrie; kleinschalige opslag gevaarlijke stoffen	4,2										
Agrarisch sector; Veehouderij (niet IPPC)	3,9										
Industrie; Transport en distributiebedrijven	3,9										
Industrie; Mengvoederindustrie	3,5										
Bijeenkomstfunctie; Horeca - cafés en discotheken (hard)	3,5										
Industrie; Voedingsmiddelenindustrie	3,5										
Industrie; Energie en waterbedrijven	3,5										
Industrie; Rubber- en kunststofbedrijven	3,5										
Industrie; Autodemontagebedrijven	3,4										
Industrie; Natte en chemische wasserijen	3,2										
Winkelfunctie; Benzinstation met LPG	3,1										
Industrie; Bouwmaterialenproducenten	2,9										
Sport; Autocircuits en motorcrossterreinen	2,9										
Bijeenkomstfunctie; Horeca - restaurants en overig (zacht)	2,7										
Bijeenkomstfunctie; Horeca - speciale doelgroep (koffieshop e.d.)	2,7										
Industrie; Scheepswerven	2,7										
Winkelfunctie; Benzinstation zonder lpg	2,7										
Sport; Sportvelden	2,5										
Industrie; Metaalrobedrijven	2,3										
Bijeenkomstfunctie; Beurzen en evenementencomplexen	2,2										
Industrie; Bouwnijverheid en installatietechniek	2,2										
Industrie; Hout- en Meubelindustrie	2,2										
Overige gebruiksfunctie; Jachthavens	2,2										
Sport; Sportgebouwen (oa kantines)	2,2										
Bijeenkomstfunctie; diversen (buurthuizen, kerken, verenigingsgeb.)	2,1										
Gezondheidsfunctie; Verzorgingshuis	2,1										
Agrarisch sector; Dienstverlening landbouw (incl hoveniers)	2,1										
Gezondheidsfunctie; Ziekenhuis	2,1										
Industrie; Garages en autoherstelbedrijven	2,1										
Sport; zwembaden	2,1										
Winkelfunctie; Supermarkten	2,1										
Winkelfunctie; Winkelcentrum	1,9										
Onderwijs; School overige (middelbaar en hoger onderwijs)	1,9										
Winkelfunctie; Grootwinkelbedrijf	1,9										
Industrie; Voorzieningen en installaties	1,9										
Cellfunctie; Gevangenis	1,9										
Gezondheidsfunctie; Psychiatrische inrichting en cellfunctie	1,8										
Onderwijs; Basisschool Overig (incl. BSO)	1,9										
Agrarisch sector; Akkerbouw en open grond teelt	1,8										
Agrarisch sector; Glastuinbouw	1,8										
Industrie; Uitgeverij en drukkerijen	1,8										
Logies; Hotels, pensions en B&B's	1,7										
Wonen; Bijzondere woongebouwen (hostels, verst.beperkten, opvangocentra)	1,6										
Kantoor; Kantoorgebouw (grootschalig)	1,6										
Industrie; Crematoria	1,5										
Winkelfunctie; Winkel	1,3										
Kantoor; Kantoor (kleinschalig)	1,1										
Gezondheidsfunctie; Praktijkruimte	0,9										
Bijeenkomstfunctie; Kinderopvang (excl gastouder)	0,0										
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Kunstwerken (weg- en waterbouwkundig)	0,0										
Overige; Parkeren (garages)	0,0										
Wonen; Kamergewijze verhuur	0,0										
Wonen; Woning	0,0										
Wonen; Woongebouw (w.o. hoogbouw)	0,0										
Wonen; Woonwag	0,0										
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Culturele kunstwerken	0,0										
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Reclame-uitingen	0,0										

3.6 Uitkomsten risicoanalyse TH-milieutaken in de sloopfase

Uitkomsten regionale risicoanalyse Fase TH Slopen						
	Score	Risico	omgevingsveiligheid	constructieve veiligheid	afval	bodembreuk
Gezondheidsfunctie; Verzorgingstehuis	4,3	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Gezondheidsfunctie; Ziekenhuis	4,3	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Kantoor; Kantoorgebouw (grootschalig)	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Logies; Hotels, pensions en B&B's	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Onderwijs; Basisschool Overig (incl. BSO)	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Onderwijs; School overige (middelbaar en hoger onderwijs)	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Grootwinkelbedrijf	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Winkelcentrum	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Wonen; Bijzondere woongebouwen (hostels, verst.beperkten, opvangcentra)	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Wonen; Woongebouw (w.o. hoogbouw)	3,9	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Supermarkten	3,6	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Winkel	3,6	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Wonen; Kamergewijze verhuur	3,5	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Wonen; Woning	3,5	Hoog risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Overige; Parkeren (garages)	3,5	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Mengvoederindustrie	3,5	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Horeca - cafés en discotheken (hard)	3,4	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Kinderopvang (excl gastouder)	3,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Energie en waterbedrijven	3,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Defunctie; Gevangenis	3,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Beurzen en evenementencomplexen	3,0	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Chemische industrie; grootschalige opslag gevaarlijke stoffen, Bevi, Brzo	2,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Chemische industrie; kleinschalige opslag gevaarlijke stoffen	2,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Natte en chemische wasserijen	2,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Wonen; Woonwag	2,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; diversen (buurthuizen, kerken, verenigingsgeb.)	2,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Veehouderij (IPPC)	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Veehouderij (niet IPPC)	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Autodemontagebedrijven	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Bouwnijverheid en installatietechniek	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Hout- en Meubelindustrie	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Metaalrobedrijven	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Transport en distributiebedrijven	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Bouwmaterialenproducenten	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Garages en autoherstelbedrijven	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Rubber- en kunststofbedrijven	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Uitgeverij en drukkerijen	2,6	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Horeca - restaurants en overig (zacht)	2,4	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bijeenkomstfunctie; Horeca - speciale doelgroep (koffieshop e.d.)	2,4	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Gezondheidsfunctie; Psychiatrische inrichting en celfunctie	2,4	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Benzinstation met LPG	2,4	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Winkelfunctie; Benzinstation zonder lpg	2,4	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Kunstwerken (weg- en waterbouwkundig)	2,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Voedingsmiddelenindustrie	2,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Sport; zwembaden	2,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Scheepswerven	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Kantoor; Kantoor (kleinschalig)	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Sport; Sportgebouwen (oa kantines)	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Voorzieningen en installaties	2,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Glastuinbouw	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Gezondheidsfunctie; Praktijkruimte	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Overige gebruiksfunctie; Jachthavens	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Sport; Autocircuits en motorcrossterreinen	1,8	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Akkerbouw en open grond teelt	1,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Agrarisch sector; Dienstverlening landbouw (incl hoveniers)	1,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Afval(water)beheer	1,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Industrie; Crematoria	1,7	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Culturele kunstwerken	1,2	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Reclame-uitingen	1,1	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico
Sport; Sportvelden	0,9	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico	Gemiddeld risico

3.7 Regionaal gebruik uitkomsten risicoanalyse

Bij het invullen van de risicoanalyse is gebruik gemaakt van de aanwezige kennis en expertise binnen de gemeenten Schijndel, Veghel en Sint-Oedenrode, de ODBN en de VRBN. Gezien de opzet van de analyse waarbij alleen wordt gekeken naar mogelijke effecten gekoppeld aan activiteiten, zijn de uitkomsten niet locatiegebonden. Daarom zouden de uitkomsten daarvan voor het hele ODBN-werkgebied hanteerbaar moeten zijn. Bij het beoordelen van het naleefgedrag is een inschatting gemaakt van het naleefgedrag binnen de regio. Bij het ontbreken van een goed beeld van het naleefgedrag in de regio dan wel bij twijfel daaraan is het naleefgedrag gemiddeld gescoord. Dit maakt dat de hier gepresenteerde uitkomsten van de risicoanalyse een goede basis bieden om te komen tot een regionaal uitvoeringsniveau.

Omgevingsfactor	Uitkomst risicoanalyse
Invloed op TH	Van 59 te onderscheiden activiteiten zijn per fase de risico's in beeld gebracht gekoppeld aan de verschillende taken van het bevoegd gezag. Uitgaande van de milieutaak toezicht en handhaving is deze in beeld gebracht voor de gebruiksfase en de sloopfase. In beide fasen levert dit een lijst op met activiteiten met een hoog, gemiddeld of laag risico. De uitkomsten van de risicoanalyse worden gebruikt bij het, nog op te stellen, regionale uitvoeringsniveau.
Aanbeveling	De uitkomsten van risicoanalyse vaststellen en gebruiken bij het opstellen van het regionaal uitvoeringsniveau.

PS de hier gepresenteerde uitkomsten zijn voorlopig. Op dit moment vindt nog een laatste kwaliteitstoets plaats. Daarnaast is er ook nog ruimte voor inbreng vanuit de regio.

Omgevingsfactor	Regionale prioriteiten
Invloed op TH	In de risicoanalyse zijn een zestal beoordelingsaspecten opgenomen: • gezondheid; • veiligheid; • leefbaarheid; • duurzaamheid; • financieel; • bestuurlijk. Ten aanzien van de aspecten volksgezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid geldt dat deze gemeentegrens overschrijdend zijn of kunnen zijn. Dit maakt dat de besturen in de regio hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen. Leefbaarheid is vooral te beïnvloeden met RO instrumentarium.
Aanbeveling	• De aspecten gezondheid en veiligheid onderdeel laten uitmaken van de regionale uitvoeringsniveau. • Bezien of dit in de toekomst dient te worden uitgebreid met de aspecten leefbaarheid en/of duurzaamheid.

4. BIJLAGE 1 ACHTERGRONDINFORMATIE (GEBRUIK) DBC-RISICOMODEL

4.1 Overzicht gemaakte keuzes bij gebruik DBC-model in de pilot Meierijstad

Bij gebruik van het DBC-risicomodel moeten soms keuzes worden gemaakt over hoe om te gaan met een aantal zaken. Deze keuzes worden in dit document vastgelegd.

keuze	opmerking
Er wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de pre-fill. Een pre-fill is een al ingevulde scorelijst die is gebaseerd op ervaringen van gemeenten die model al eerder hebben gebruikt	De pre-fill blijkt slechts beperkt bruikbaar. Nadere invulling / aanvulling blijkt nodig. Uiteindelijk is het model volledig opnieuw ingevuld.
Er worden 5 fase onderscheiden: - Vergunningverlening - TH-bouw/-verbouw - TH gebruik - TH sloop - APV en Bijzondere wetten	Voor de regionale taken zijn voor de activiteit milieu vooral vergunningverlening en TH gebruik en TH sloop van belang
Er wordt onderscheid gemaakt in 59 verschillende activiteiten. In elke fase worden dezelfde activiteiten gescoord (m.u.v. de fase APV en bijzondere wetten)	
Er wordt een beperkt aantal taken gescoord dus deze lijst is niet limitatief. Het betreft hier de belangrijkste reguliere taken gericht op de activiteit bouwen, milieu en brandveiligheid.	Illegaliteit wordt niet meegenomen in de risicoanalyse maar in de omgevingsanalyse. Dus strijdigheid BP, illegale saneringen etc. worden niet gescoord. Dit geldt ook voor aantasting van bijzondere cultuurhistorische en landschappelijke waarden (bijv. monumenten) aangezien die zich bij alle activiteiten zouden kunnen voordoen.
Alle beoordelingsaspecten zijn gelijkwaardig	Er wordt geen weging aangebracht in de verschillende beoordelingsaspecten. Tenzij het bestuur anders besluit
Bij de beoordelingsaspecten financieel en bestuurlijk alleen beoordelen op een score voor de impact. De score op omvang wordt gelijk gehouden met de score impact, dus 1-1, 3-3 enz. Op die wijze zijn de volgende scores mogelijk: 1, 3, 5, 7 en 9.	
Bij het naleefgedrag wordt gescoord in hoeverre de regel (of regels) worden nageleefd die bij overtreding zouden kunnen leiden tot de maximaal geloofwaardige calamiteit (MGC). Gehanteerd wordt een gemiddelde per branche per taak	Dus niet hoe vaak doet de MGC zich voor maar hoe zit het met de regelnaleving gekoppeld aan de taak. Het naleefgedrag is terughouden ingevuld aangezien geen objectieve informatie aanwezig is.
Als het naleefgedrag niet bekend is of er een onvoldoende eenduidig beeld bestaat over het naleefgedrag dan wordt het naleefgedrag op 3 (gemiddeld) gezet.	
De hoogste score van de taken is bepalend voor de prioritering van de betreffende activiteit	Oorspronkelijk wordt uitgegaan van het gemiddelde van alle taken. Dit is niet wenselijk omdat dan de kans ontstaat dat taken met een hoge risico worden 'weggemiddeld'

Alleen die effecten waar de gemeente als bevoegd gezag verantwoordelijk voor is en die beïnvloed kunnen worden met de VTH instrumenten, worden meegenomen; andere worden genegeerd	
Bij het score van de beoordelingsaspecten van een taak moet er een directe relatie zijn met het doel van de desbetreffende taak oftewel het belang dat met de desbetreffende taak wordt beoogd	
Er wordt vanuit gegaan dat de gemeente tegen een overtreding handhavend optreedt. Het nalaten van handhaving (en daardoor mogelijk het verergeren van de effecten) wordt niet meegenomen.	
Geadviseerd wordt eerst voor alle activiteiten de maximaal geloofwaardige calamiteit vast te stellen alvorens tot de scoretoekenning over te gaan.	Voor het consequent toepassen van het model is het van belang de maximaal geloofwaardige calamiteit uniform in te vullen. Dit kan door hier een aparte procesgang van te maken

4.2 DBC Risicomodel

INLEIDING

Het DBC Risicomodel wordt gebruikt om een integrale risicoanalyse uit te voeren, die leidt tot een prioriteitsstelling t.b.v. het integraal (vergunning-) en handhavingsprogramma.

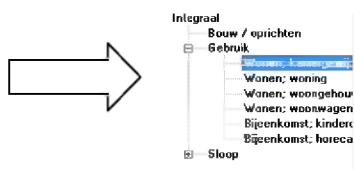
Hierna wordt uitleg gegeven over de werking en de resultaten van het DBC-risico model. Hierbij komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- uitgangspunten van het risicomodel en werking van het systeem;
- vastleggen van definities.

UITGANGSPUNTEN EN WERKING VAN HET SYSTEEM

Activiteiten

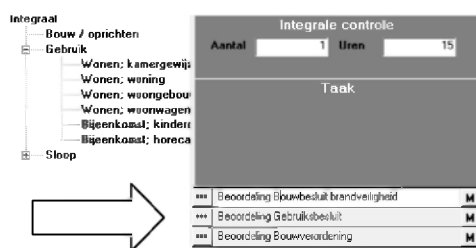
Het risicomodel is als volgt opgezet. De benadering van de omgeving vindt plaats via activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan de activiteit wonen, bijeenkomen (bijeenkomstfunctie) etc. Elke activiteit is opgebouwd uit subactiviteiten die herkenbare type inrichtingen of bouwwerken zijn. Deze activiteiten kennen allemaal de cyclus van (ver)bouw/oprichten, gebruik en sloop/beëindigen.

Taken

Om te komen tot een integrale afweging wordt per activiteit vastgesteld welke wettelijke taken aan gemeenten zijn opgelegd om de risico's die met de activiteit samengaan te beperken. Om op basis van de risicoafweging de juiste keuzes te kunnen maken worden hierbij alle taken benoemd. Bij wettelijke taken moet bijvoorbeeld gedacht worden aan toezicht op "brandveiligheid". Het zal duidelijk zijn dat deze taakuitvoering per activiteit verschillend kan zijn (brandveiligheid wonen ≠ brandveiligheid bijeenkomstfunctie), aangezien de risico's ook per activiteit verschillen.

Deze taken vinden hun oorsprong in de bestaande wetgeving en zijn gekoppeld aan de kleursporen waar ze in thuishoren. Als voorbeeld wordt genoemd dat brandveiligheid wordt ingevlogen via het Bouwbesluit en Gebruiksbesluit (per 1 januari 2012 geïntegreerd in het Bouwbesluit 2012) en afvalwaterbeheer wordt ingevlogen via het BARIM. Deze zijn op hun buurt weer ondergebracht in respectievelijk het rode en het grijze kleurspoor. Door de gehanteerde indeling van het risicomodel op activiteiten komen termen als rode en grijze kleurspoor niet (meer) terug.

Per activiteit zijn taken uit verschillende kleursporen / wetten en regels van toepassing. Door volledig te zijn in de opsomming van de taken, kan per activiteit het juiste risico in beeld worden gebracht.

Het in beeld houden van alle taken is van belang voor het 'integraal' afwegen. Wat nu als een minder belangrijke taak wordt gezien, kan in de toekomst (door bijvoorbeeld een incident) een hogere prioriteit verdienen. De volledigheid maakt het model meer toekomstbestendig.

Overigens is deze volledigheid ook een vereiste conform de kwaliteitseisen handhaving en wordt met de opsomming van taken per activiteit direct ook de prioriteit van de verschillende onderdelen behorende bij een integrale controle duidelijk. Door de prioriteitstelling per activiteit op te bouwen op basis van de taken wordt het bijvoorbeeld direct duidelijk dat bij de preventieve controle van een horecabedrijf de nadruk moet liggen op de brandveiligheid en minder op de reclame-uitingen.

De consequentie van volledig zijn in de taken is dat er meer inspanning nodig is voor het invullen van het model door specialisten. Dat invullen is een investering die noodzakelijk is en zich 'terugbetaald' door de eenvoudigere doorvertaling van prioriteitstelling (wat moeten we als eerste doen?) naar programmering (hoe doen we dat?).

De risicoafweging leidt tot een prioriteitstelling op activiteitsniveau. DBC-Risico is zodanig ingericht dat de rangorde die volgt uit de risicoanalyse kan worden aangepast aan politiek-bestuurlijke prioriteiten. Daarbij blijft de prioriteit op basis de risico-inschatting te allen tijde zichtbaar, zodat duidelijk wordt welke bestuurlijke keuzen gemaakt worden in de prioriteitstelling.

Beoordelingsaspecten

De risicoafweging vindt plaats op basis van de volgende beoordelingsaspecten:

- gezondheid;
- veiligheid;
- leefbaarheid;
- duurzaamheid;
- financieel;
- bestuurlijk.

De 6 beoordelingsaspecten hebben vooralsnog allemaal eenzelfde gewicht. Mocht blijken dat het wenselijk is een of meerdere beoordelingsaspecten zwaarder te laten wegen, dan kan dat worden aangepast. Hiermee kan bijvoorbeeld het (beoordelings)aspect veiligheid zwaarder doorwegen in de prioritering. De weegfactoren worden idealiter bepaald op basis van de bestuurlijke prioriteiten die bijvoorbeeld in het collegeprogramma zijn vastgelegd.

Het bouwen, verbouwen		Beoordelingsaspecten (negatief aspect)						Resultaat	
Integrale controle Het bouwen, verbouwen of in gebruik nemen van: Wonen; Kamergewijze verhuur		Gezondheid	Veiligheid	Leefbaarheid	Duurzaamheid	Financieel	Bestuurlijk	Waarde	
Aantal	66 Uren	12							
Taak									
...	Controle bestaande (bouw), nutsvoorzieningen	M	0	0	0	0	0	0	0,0 Zeer laag
...	Controle bestaande (bouw), op overbevolking	M	4	5	5	3	5	2	4,2 Gemiddeld
...	Controle illegaal bouwen	M	3	5	3	3	3	3	2,5 Laag
...	Controle illegaal slopen	M	3	5	3	3	3	3	2,5 Laag

Per taak wordt eerst de karakteristieke maximale calamiteit bepaald. Deze calamiteit, die op kan treden als de gemeente de betreffende taak niet adequaat uitvoert, is maatgevend voor de beoordeling. Vervolgens wordt de frequentie ingevuld die past bij de calamiteit. De frequentie is daarbij de mate waarin de aanleiding voor de calamiteit voorkomt. Vervolgens wordt de calamiteit op de 6 verschillende beoordelingsaspecten beoordeeld aan de hand van de omvang van de calamiteit en de impact ervan. Dit leidt tot een score per beoordelingsaspect. Op basis van de 6 scores berekent het model een eindscore. Het doorlopen van de taken en het inschatten van de risico's wordt uitgevoerd met ervaren toezichthouders (expert judgement).

Doordat de beoordelingsaspecten voorzien kunnen worden van een wegingsfactor, wordt een helder onderscheid gemaakt tussen de (objectieve) risico-inschatting en de (subjectieve) waardebeoordeling van de beoordelingsaspecten.

DEFINITIES

Algemene uitgangspunten

In de voorbereiding van het VTH beleidsplan zijn de volgende uitgangspunten voor de risicoafweging vastgelegd:

- Er wordt uitgegaan van een risicobenadering waarbij ongewenste maatschappelijke ontwikkelingen de basis vormen voor de prioriteitsstelling. We spreken verder van 'maatschappelijke risico's' die de basis vormen voor het bepalen van de risico's die samenhangen met de activiteiten. De prioriteit ligt dus niet daar waar sprake is van wetsovertreding maar daar waar dit leidt tot ongewenste maatschappelijke gevolgen op basis van mogelijke calamiteiten.
- Als hoofdindeling van de prioriteitsstelling wordt uitgegaan van de verschillende 'fasen' van een gebouw of inrichting: oprichten, gebruiken en beëindigen.
- Uitgangspunt is de ondernemende burger in „X... Niet de wettelijke taken vormen de basis van de prioriteitsstelling, maar de activiteiten die door burgers en ondernemers worden uitgevoerd. Denk hierbij aan activiteiten als 'oprichten van een praktijkruimte', 'gebruiken van een woongebouw' en 'slopen / beëindigen van benzinestation'.
- De handavingsprioriteiten voor de verschillende activiteiten worden bepaald met behulp van de (wettelijke) taken in het kader van handhaving en toezicht. Zo zal voor het 'gebruiken van een woongebouw' de prioriteit worden bepaald gebruik makend van de wettelijke taken 'toezicht bestaande bouw' en 'toezicht illegaal gebruik'. Voor deze insteek is gekozen omdat de taken direct duiden op welke onderwerpen / onderdelen toezicht noodzakelijk is; in dit voorbeeld dus de veiligheid van bestaande bouwwerken en het veilig en legaal gebruik van woongebouwen.
- De risico's van de activiteiten worden beoordeeld op een zestal beoordelingscriteria. Per criterium wordt het eventuele negatieve effect van onvoldoende handhaving uitgedrukt op een schaal van 1 (geen negatief effect) tot 5 (zeer sterk negatief effect). De volgende beoordelingscriteria worden gebruikt:
 - Gezondheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot een afname van een gezond leefklimaat voor de mens
 - Veiligheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot letsel
 - Leefbaarheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot afbreuk van het sociale leefmilieu (verloedering, gevoel van onveiligheid, etc.)
 - Duurzaamheid: In hoeverre tast een mogelijke calamiteit het milieu aan
 - Financieel: Wat zijn de kosten van een eventuele calamiteit
 - Bestuurlijk: Wat is de imagoschade van een eventuele calamiteit of het in stand houden van een illegale situatie

- Voor de verdere uitwerking moet een toezichtstrategie worden bepaald: welke prioriteit leidt tot welke aanpak. Hiermee wordt een programmatische aanpak van de handhaving mogelijk.

Te gebruiken risicomodel

De hierboven gegeven uitgangspunten leiden tot een categorisering / indeling van de risicoanalyse die er als volgt uit komt te zien:

1. Fase: oprichten – gebruiken – beëindigen/slopen
2. Activiteit van burgers / ondernemers
3. Taken / onderwerpen bij toezicht en handhaving

Definities risicoafweging

Voor uitvoering van de risicoafweging moet een aantal variabelen worden gedefinieerd. Het gaat daarbij met name om de beoordelingscriteria, de scores 1 tot en met 5 die het risico per criterium aangeven en de prioriteitscore die de uiteindelijke prioriteit van een activiteit beschrijft.

De scores per criterium worden bepaald door middel van het bepalen van de frequentie, impact en omvang van een mogelijke calamiteit of verstoring. De definities hiervan zijn hieronder gegeven, waarbij deels is aangesloten bij de algemene definities zoals deze ten behoeve van het risicomodel zijn ontwikkeld in het kader van Handhaven op Niveau.

Omvang

De omvang van de verstoring/calamiteit hangt af van de mate van verspreiding van het negatieve effect binnen een gebied (lokaal, wijk of straat, in één of twee gemeenten of in het gehele gebied). In veel gevallen is het aandeel van 'omvang' in het risicoprofiel voor veel beoordelingscriteria gelijk. De omvang is als volgt gedefinieerd:

1. Het negatieve effect is niet of nauwelijks merkbaar.
2. Het negatieve effect is alleen merkbaar ter plaatse van de locatie van de verstoring/calamiteit (en de locatie heeft een beperkte grootte).
3. Het negatieve effect is merkbaar in de directe omgeving van de verstoring/calamiteit (enkele straten, op wijkniveau).
4. Het negatieve effect is merkbaar in een ruim gebied rondom de bron van de verstoring/ calamiteit (enkele dorpen, stedelijk niveau).
5. Het negatieve effect is merkbaar in het gehele gebied (de gehele gemeente, provincie, etc.).

Impact en beoordelingscriteria

De impact van een verstoring of calamiteit is afhankelijk van het beschouwde criterium. Om die reden worden beide definities hieronder in samenhang gegeven. Om overlap tussen de criteria te voorkomen wordt de volgende scheiding aangebracht:

- **Gezondheid:** Schade aan de gezondheid van de mens
- **Veiligheid:** Fysiek letsel (gewonden / doden) dat direct ontstaat
- **Leefbaarheid:** Gevoel van onveiligheid / beleving van bewoners
- **Duurzaamheid:** Schade aan het milieu, los van schade aan de mens

Gezondheid en veiligheid hebben dus betrekking op de inwoners van de gemeente / het gebied. Het gaat hier om meetbare / fysieke effecten. Leefbaarheid heeft betrekking op de beleving / sociale veiligheid. Duurzaamheid betreft de milieuschade.

Gezondheid

In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot een afname van de gezondheid van de mens. De te verwachten schade aan de gezondheid als gevolg van bijvoorbeeld een afname van de luchtkwaliteit, waterkwaliteit, etc.

Voorbeelden zijn toename fijnstof of andere luchtvervuiling, afname waterkwaliteit, etc. die de gezondheid van mensen nadelig beïnvloed. De score ziet er als volgt uit:

1. De verstoring/calamiteit leidt niet tot mogelijke gezondheidsproblemen.
2. Gezondheidsproblemen bij één of enkele personen (niet blijvend). Denk hierbij lokale vervuiling / overlast waardoor stank bestaat of die stress oplevert.
3. Algehele (niet blijvende) gezondheidsproblemen. Denk hierbij aan ernstige lucht, water of andere vervuiling waardoor long of oogirritaties ontstaan.
4. Blijvende gezondheidproblemen voor meerdere personen, bijvoorbeeld permanente aantasting van luchtwegen, blindheid, langdurige psychische problemen.
5. Zware gezondheidsproblemen met de dood als gevolg, bijvoorbeeld langdurige blootstelling aan radioactieve straling of asbest.

Veiligheid

In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot letsel. De te verwachten schade in de vorm van lichamelijk letsel als gevolg van een verstoring/ calamiteit die volgt uit het niet of onvoldoende uitvoeren van een taak. Het gaat hier zowel om direct lichamelijk letsel. Voorbeelden zijn: lichamelijk letsel (gewond raken), ademhalingsmoeilijkheden, vergiftiging, asbestbeschadiging, straling, rug/wervel beschadigingen ed. De score ziet er als volgt uit:

1. De verstoring/calamiteit leidt niet tot enig persoonlijk letsel.
2. Pijn of gering letsel bij één of meerdere personen. Denk hierbij aan één of meerdere lichtgewonden.
3. Zwaar letsel bij één of meerdere personen. Denk hierbij aan één of meerdere zwaargewonden.
4. Één of meerdere dodelijke slachtoffers. Zodra de inschatting is dat de verstoring/calamiteit dodelijke slachtoffers tot gevolg kan hebben moet minimaal een 4 worden aangehouden.
5. Zwaar letsel bij meerdere personen en meerdere dodelijke slachtoffers over een groot gebied. Denk hierbij aan meerdere doden verspreid over een wijk of stad.

Leefbaarheid

In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot afbreuk van het sociale leefmilieu (verloedering, gevoel van onveiligheid, etc.). De te verwachten afbreuk en schade aan de beleving van de leefomgeving door de burger als gevolg van een verstoring/calamiteit die volgt uit het niet of onvoldoende van een taak door de overheid. Voorbeelden: toename gevoel van onveiligheid, geen gehoor vinden bij klachten, etc. De schaalverdeling/definitie van de scores ziet er als volgt uit:

1. Er is geen sprake van een negatief effect op het maatschappelijk welbevinden of het effect is verwaarloosbaar klein.
2. De te verwachten afbreuk is minimaal/verwaarloosbaar. Hierbij valt te denken aan beperkte overlast in de vorm van stank, geluid of trillingen (zintuiglijke waarneming). De (beleving van) de veiligheid in de directe woonomgeving is niet in het geding.
3. De te verwachten afbreuk heeft gevolgen die niet ernstig en/of van korte duur zullen zijn. Hierbij valt te denken aan een geringe afname van (het gevoel van) veiligheid of een tijdelijke ernstige overlast of een permanente overlast in de vorm van stank, geluid of hinder die de kwaliteit van het leven erg sterk beïnvloeden.
4. De te verwachten afbreuk heeft ernstige gevolgen die echter niet permanent zijn. Hierbij valt te denken aan een afname van (het gevoel van) veiligheid of een tijdelijke ernstige overlast in de vorm van stank, geluid of hinder die de kwaliteit van het leven erg sterk beïnvloeden.
5. De te verwachten afbreuk is evident en heeft permanente grote gevolgen. Hierbij valt te denken aan een sterke afname van (het gevoel van) veiligheid in de directe omgeving en/of ernstige overlast in de vorm van stank, geluid of hinder die de kwaliteit van het leven erg sterk beïnvloeden, blijvende gezondheidsklachten veroorzaken, etc.

Duurzaamheid

In hoeverre tast een mogelijke calamiteit het milieu aan. De te verwachten optredende afbreuk en schade aan de kwaliteit van het leefmilieu (milieuvervuiling) als gevolg van een verstoring/calamiteit die volgt uit het niet of onvoldoende uitvoeren van een taak. Voorbeelden zijn: vervuiling van bodem, lucht of water, stank, etc (zintuiglijke overlast). De score ziet er als volgt uit:

1. De verstoring/calamiteit leidt niet tot achteruitgang van het milieu/de leefomgeving.
2. De te verwachten afbreuk is gering. Hierbij valt te denken aan beperkte milieuschade als gevolg van (geringe) illegale stort, lozing of emissie van stoffen die slechts tijdelijk schade veroorzaken. Veelal betreft het kleine milieuovertredingen door particulieren of kleine bedrijven.
3. Er is sprake van een duidelijke aantasting van het milieu, doch deze is omkeerbaar en heeft geen effecten op de lange termijn.
4. De te verwachten milieuaantasting is evident en heeft permanente gevolgen. Hierbij valt te denken aan illegale lozing, stort of emissie van sterk vervuilende/giftige stoffen.
5. De te verwachten milieuaantasting is evident en heeft permanente gevolgen. Hierbij valt te denken aan illegale lozing, stort of emissie van sterk vervuilende/giftige stoffen in een kwetsbare omgeving.

Financieel

Wat is de financieel-economische schade voor de gemeente als gevolg van de calamiteit. Het gaat hier om schade die door de gemeente moet worden vergoed dan wel die ten laste komt van de gemeentelijke economie.

Voorbeelden zijn: Eventuele niet verzekerde kosten die door de gemeente worden gedragen (tijdelijke opvang, vergoedingen), verlies aan werkgelegenheid, economische achteruitgang, etc.

1. Er is geen sprake van enige financieel - economische schade.
2. De directe financieel - economische schade is gering en blijft beperkt tot geringe directe kosten (maximaal €10.000,-)
3. De financieel - economische schade is aanzienlijk. Denk hierbij aan directe kosten tot maximaal €100.000 en / of een geringe terugloop van economische bedrijvigheid.
4. De financieel - economische schade is hoog. Denk hierbij aan directe kosten tot 1 miljoen en / of terugloop van economische bedrijvigheid.
5. De financieel - economische schade is zeer hoog. Denk hierbij aan directe kosten van meer dan 1 miljoen en / of sterke terugloop van economische bedrijvigheid.

Bestuurlijk

Wat is de imagoschade van een eventuele calamiteit of het in stand houden van een illegale situatie. De te verwachten afbreuk en/of schade aan het imago, beeld, geloofwaardigheid en vertrouwen van de burger in het bestuurlijk apparaat en haar besluitvorming als gevolg van een verstoring/calamiteit die volgt uit het niet of onvoldoende uitvoeren van een taak. Voorbeelden: (al dan niet georganiseerde) protesten, mediacampagnes, open brieven e.d., met als gevolg gezichtsverlies, gevoel van zaakjes niet op orde, etc.

1. Er is *geen* sprake van afbreuk aan het bestuurlijk imago.
2. De te verwachten afbreuk is *minimaal*. Denk hierbij aan enkele brieven aan het bestuur, ingezonden brieven in de krant en/of een enkele klacht. Het algemene vertrouwen in het bestuur wordt niet geschaad. Het idee dat het bestuur haar zaken niet op orde heeft, is niet aan de orde.
3. De te verwachten afbreuk heeft gevolgen die *niet ernstig en/of van korte duur* zijn. Denk hierbij aan een tijdelijke stroom klachten, georganiseerde buurtprotesten, enkele juridische procedures en een brede negatieve aandacht in de media. Algemeen ontstaat het beeld dat het bestuur niet alles op orde heeft.
4. De te verwachten afbreuk is evident en heeft *grote permanente gevolgen*. Denk hierbij aan voortdurende klachten over het onderwerp, brede maatschappelijke protesten en onrust, georganiseerde mediacampagnes, zware juridische procedures (nalatigheid, etc) en algeheel

gezichtsverlies van het bestuur. De positie van bestuurders is in het geding (moties van wantrouwen) en het bestuur wordt door de burgers als incompetent beschouwd.

5. De afbreuk van het bestuurlijk imago is dermate groot dat de positie van het bestuur als geheel per *direct onhoudbaar* is.

Naleefgedrag

Op basis van de hierboven beschreven en gedefinieerde variabelen wordt een score voor het maximale negatieve effect berekend (de 'risicoscore'). Deze score treedt op als niemand zich aan de regels houdt. Indien het naleefgedrag 0% (of zeer laag) is dan is de risicoscore gelijk aan het uiteindelijke risico. In het afwegingsmodel worden de risicoscores gecorrigeerd voor naleefgedrag. Het naleefgedrag kan op basis van de resultaten van controles worden bepaald of er kan worden uitgegaan van een 'expert opinion': het naleefgedrag wordt hierbij ingeschat door de medewerkers van de organisatie zelf.

In het programma is een 5-punts schaalverdeling gekoppeld aan het naleefgedrag:

1. het naleefgedrag is zeer laag
2. het naleefgedrag is laag
3. het naleefgedrag is gemiddeld
4. het naleefgedrag is hoog
5. het naleefgedrag is zeer hoog

Afhankelijk van de ingevulde waarde wordt de risicoscore gecorrigeerd met een getal tussen de 0 en 1, zodat een gecorrigeerde prioriteitenlijst ontstaat. De correctiefactoren kunnen worden aangepast aan specifieke omstandigheden.

Omdat de variabelen naleefgedrag vaak (nog) niet goed zijn in te schatten is het mogelijk om beide variabelen op één vast waarde te zetten. De afweging wordt dan uitgevoerd zonder eventuele correcties. Het is niet per sé noodzakelijk de beide variabelen te gebruiken.

Prioriteitscores

De uiteindelijke prioriteit van een bepaalde activiteit zal richtinggevend zijn voor de uitvoering van controle en handhaving. De werkwijze hiervan moet worden vastgelegd in een (nog te ontwikkelen) interventiestrategie. Eén van de onderdelen is de controlefrequentie of de steekproefomvang: op basis van de prioriteit wordt bepaald welk deel van de inrichtingen, gebouwen of vergunningen wordt gecontroleerd. Een tweede belangrijk onderdeel van de toezichtstrategie is het vastleggen van de *intensiteit* van de controle. Met andere woorden: gegeven het feit dat een controle moet worden uitgevoerd, wat wordt gecontroleerd en hoe gedetailleerd wordt dit gecontroleerd.

Werkwijze

De werkwijze op hoofdlijnen is op basis van bovenstaand voorstel als volgt:

- Uit de risicoanalyse van een bepaalde activiteit volgt een risico uitgedrukt in een risicoscore
- De risicoscore kan worden vertaald naar een prioriteit met daaraan gekoppeld een controlefrequentie en een toezichtintensiteit
- De scores van de onderliggende taken hebben hun eigen prioriteiten, waarmee op hoofdlijn invulling gegeven wordt aan controle van de verschillende onderdelen binnen de activiteit.

Een voorbeeld:

- De activiteit "het in gebruik hebben van: winkelcentrum" krijgt na invulling een risicoscore van 6,8 (standaardscenario, zonder naleefgedrag). Het risicoprofiel van winkelcentra wordt daarmee 'Hoog';
- Jaarlijks wordt 50% van de winkelcentra gecontroleerd;
- De intensiteit van de controles wordt bepaald door de risico's in relatie tot de onderliggende taken (zie afbeelding hieronder):

- Toezicht op bestaande bouw met betrekking tot constructieve veiligheid heeft de hoogste prioriteit binnen de activiteit 'Winkelcentrum'. De voorschriften met betrekking tot dit onderdeel worden bij iedere controle op intensief gecontroleerd;
- Controle op illegale sloop heeft de laagste prioriteit bij 'Winkelcentrum'. Het toezicht hierop vindt visueel / steekproefsgewijs plaats;
- De overige voorschriften worden op hoofdlijnen gecontroleerd.

Integrale controle Het in gebruik hebben van: Winkelcentrum		Beoordelingsaspecten \ negatief aspect							Wetgeving	Resultaat	
Aantal	Uren	Gevoelheid	Veiligheid	Leefbaarheid	Duurzaamheid	Financieel	Bestuurlijk				
6	16	Taak									
***	Controle bestaande bouw, constructieve veiligheid + t	5	6	5	5	8	8	0	6,8	Hoog	Uren
***	Controle illegaal bouwen	5	5	5	4	3	3	0	4,2	Onvoldoende	Uren
***	Controle illegaal slopen	4	4	4	4	2	2	0	4,0	Laag	Uren
***	Controle illegale nieuwactiviteiten geen ind. terrein	4	4	5	5	4	3	0	4,3	Onvoldoende	Uren
***	Toezicht melding brandveilig gebruik	5	5	5	3	6	9	0	5,5	Onvoldoende	Uren

De werkwijze zoals hierboven beschreven is een voorbeeld / eerste aanzet en zal uiteindelijk moeten worden vastgelegd in de toezichtstrategie. Tevens kan dit worden vertaald naar werkinstructies voor de toezichthouders.

WERKWIJZE PRIORITEITSTELLING HANDHAVINGSACTIVITEITEN

Om nu de uiteindelijke rangorde in de handhavingsactiviteiten te bepalen (welke inrichting of welk gebruik krijgt welke prioriteit toegekend) wordt de volgende werkwijze gehanteerd:

- Per taak wordt een risicoprofiel bepaald door het toekennen van risicoscores aan de *beoordelingscriteria* voor de individuele taken die bij een bepaalde activiteit horen.
- De risicoscores per beoordelingscriterium worden voor iedere taak omgerekend naar een (prioriteit)score per taak. Hierbij kan eventueel een weging tussen de verschillende beoordelingscriteria worden meegenomen.
- De prioriteitscores per taak worden omgerekend tot een prioriteitscore per activiteit. De prioriteitscore van een activiteit is gelijk aan de hoogste prioriteit van de van de onderliggende taken.
- De prioriteitscore per activiteit bepaald de rangorde van de activiteiten. Hoe hoger de score, de te hoger de prioriteit.
- Indien twee activiteiten een zelfde prioriteitscore hebben dan krijgt de activiteit die de hoogste individuele scores per taak heeft de hoogste rangorde. Er wordt bij een gelijke score dus gekeken naar de hoogte van de score van de overige taken die bij de activiteit horen.
- Ten slotte maakt de optie 'prioriteren' het mogelijk om per activiteit aan te geven wat de bestuurlijke prioriteit is. Een op basis van mogelijke risico's bepaalde prioriteit kan daarmee worden aangepast aan politiek / bestuurlijke prioriteiten. Om duidelijk te maken dat een dergelijke prioriteit niet op een risicoanalyse gebaseerd is laat DBC-Risico *beide* prioriteiten zien (de politiek / bestuurlijke is echter bepalend).

In onderstaand schema is de berekening van de uiteindelijke rangorde weergegeven op basis van een fictief voorbeeld.

Fase	Activiteit	Taak	Beoordelingscriteria						Score	Prioriteit
			Gezondheid	Veiligheid	Leefbaarheid	Duurzaamheid	Financieel	Bestuurlijk		
Gebruik	Wonen; kamergewijze verhuur							1	4,8	Gemiddeld
		Constructieve veiligheid	4	5	6	3	5	6	4,6	
		Overbevolking (overlast)	4	5	6	1	5	6	4,5	
		Toezicht brandveilig gebruik	4	7	2	1	2	4	3,3	
	Kantoorfunctie; kantoor							3	4,3	Gemiddeld
		Constructieve veiligheid	5	4	4	4	4	5	4,5	
		Illegaal veranderen monument	2	3	2	2	3	4	2,7	
		Toezicht brandveilig gebruik	5	4	3	3	4	4	4,0	
	Bijeenkomstfunctie; diversen							2	4,3	Gemiddeld
		Constructieve veiligheid	5	4	4	4	4	5	4,3	
		Illegaal slopen	2	3	2	2	3	3	2,5	
		Illegaal veranderen monument	2	2	2	1	2	2	1,8	
		Toezicht brandveilig gebruik	5	4	4	4	4	5	4,3	

- De activiteit 'wonen; kamergewijze verhuur' heeft in bovenstaand voorbeeld de hoogste prioriteit:
 - In verband met de score 4,8 op het gebied van constructieve veiligheid.
 - Dit is ook de score voor de activiteit als geheel.
- De andere twee activiteiten komen tot een zelfde score van 4,3.
- In verband met de hogere score voor het onderdeel 'Toezicht brandveilig gebruik' ($4,3 > 4,0$) is de prioriteit van 'kantoorfunctie' lager dan van 'bijeenkomstfunctie; diversen'.